

GŁOS

**KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Nr 42/2017 (2702) Rok LIX 3.12.2017

Adwent

Czuwajcie, bo Pan jest blisko...

str. 3

**TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE**

1,55 €

Fot. Gasinek/rvbstock

Dwujęzyczny

Kalendarz Głosu Katolickiego

Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

11 listopada 1918 r. spełnił się sen pokoleń Polaków – Państwo Polskie narodziło się na nowo. Odzyskanie niepodległości dokonano się poprzez walkę pełną poświęcenia, i nie tylko na polach bitew, ale i w zmaganiach o zachowanie duchowej i materialnej substancji narodowej, w rodzinach.

Walka o Polskę to momenty historii i symbole ilustrują nasz Kalendarz: „Błękitna Armia” Hallera, Piłsudski, ulanin i „Antyja”, i współczesny patriotyzm. Niepodległość to nie tylko pola bitew, ale i silna moralność przywódcy, to Krzyż, to patriotyzm, to wierność. Prezydent Piłsudski „umiłowanie tego, co dobre”, a prezydent Lech Piłsudski „ostatnio w Warszawie”. Najeźdźcy nie bawili Was złamać, ale Polska nie da się złamać. (...) Polska zatriumfowała, Polska nie zatriumfowała. (...) Silna Polska to bogostawność i dobro dla Europy... (ze Wstępu)

Zamów tu, teraz
„NIEPODLEGŁOŚĆ”
- kalendarz -
na 2018 r.

Kupon i adres Redakcji poniżej

Jubileusz 100-lecia Niepodległości
Już za 28 dni Nowy Rok...!
Zamów
„Historyczny” Kalendarz
na 2018 R.
NIEPODLEGŁOŚĆ
2018
INDÉPENDANCE

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa
 Tel./fax 02 31 85 23 66
 mówimy po polsku i po francusku
 josefa.bozincourt@gmx.fr

POMPES FUNEBRES POLONIA
 ASSISTANCE INTERNATIONALE

DENTYLIS
 Centrum Stomatologiczne
 Dentylis Boulogne
 76, av. Edouard Vaillant
 Boulogne Billancourt
 M°: „9” - Marcel Sembat

01.41.13.45.05
 dentylis@dentylis.fr

Mówimy po polsku

Cedr
 www.grupacedr.pl

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów we Francji

SPK
 Association des Anciens Combattants Polonais en France

KUPON ZAMÓWIENIA KALENDARZA

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2018 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po 4,20 € (z przesyłką 4,70 €). RAZEM _____ €

Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____

Adres: _____

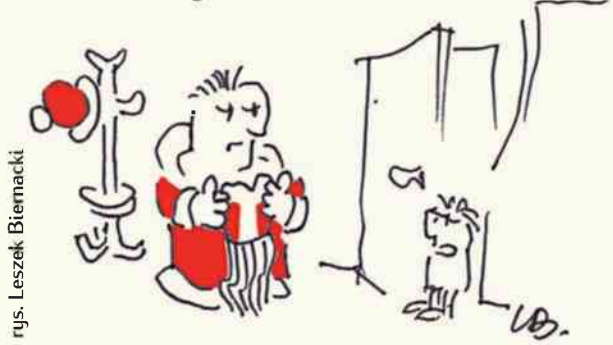
Dotychczas czek (dla „Voix Catholique”) gotówkę

Telegram do... świętego Mikołaja

No i stało się, widocznie za dużo ostatnio w domu politykowałem, bo zostałem karnie zaświadczony do napisania z wnuczką emalia – to znaczy listu – do świętego Mikołaja... Wprawdzie nie za bardzo rozumiem małe dziewczynki, starsze zresztą też coraz mniej, ale nie było co dyskutować, zważywszy że demokracja nie ma u nas w domu zbyt dużo do powiedzenia. Próbowalem jeszcze bronić się nieśmiało, że nie bardzo wierzę w słuszność dydaktyczną takich w famiylnej korekpondencji, ale zostałem skarcony, że bym nie obdzierał dziecka z dzieciństwa. Zasiadliśmy więc przed „tabletem” i zaczęła się spleśniała litania francusko-polskich życzeń zabawkowych, których i tak nie pamiętam, bo w materii biograficznej zatrzymałem się parę lat temu na Kaczorze i Donaldzie – w dość disneyowskiej jeszcze narracji. Ale to nie zobowiązujące do jakiegokolwiek realizmu i myślenia listy marzeń do spełnienia przez Świętego wciągnęło i mnie, zwłaszcza, że nie musiałem prosić swoich obwarowań o zbyt gorliwe za pewnienia, że byłem grzeczny, bo w końcu wiedziałem z doświadczenia, iż różga i tak mnie nie minie... Tym bardziej, że po podpisaniu – „Wiktoria de Paris” – zasadniczych życzeń dla świętego Mikołaja od mojej milusińki, dopisałem ciekawym „Postscriptum”, że byłym zobowiązany, gdyż przy okazji Mikołaj mógł sprawić, żebym w działalności otaczających nas ze wszech stron Europejczyków w szczególności było więcej... realizmu politycznego i dojrzałości cywilizacyjnej, które uchroniłyby nasz stary, po części i Koniynent od wojenek i duchowego zatracenia... P.O.

– W TWOIM WIEKU, TATO!
NAJWYŻSZY JUŻ CZAS
ŻEBYŚ PRZESTAŁ WIERZYĆ
W ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Advent czas zacząć – str. 4
- | Religia i handel – str. 8
- | Zmiana tłumaczenia „Ojciec nasz” – str. 9
- | Zmierzch bożków – str. 6
- | 2017, l'année Józef Piłsudski – str. 11

I Niedziela Adwentu

Czuwajcie, bo Pan jest blisko...

Pierwszą Niedzielą Adwentu rozpoczynamy nowy rok liturgiczny w Kościele Katolickim. Jest to czas naszego przygotowania do przeżycia radosnych Świąt Bożego Narodzenia.

Jednocześnie jest to czas dany nam od Boga na nasze spotkanie w czasie ostatecznym, gdy Chrystus Pan przyjdzie w chwale. Dlatego poprzez modlitwę i przestrzeganie Bożych Przykazań powinniśmy przygotować się na Jego przyjście.

Niestety my często zapominamy o najważniejszych dla człowieka wierzącego sprawach wyższych, niż tylko przyziemne. Tak bardzo często jesteśmy zajęci, zabiegani, zapracowani – nie mamy czasu na odpoczynek. Mamy tak różne plany na nasze ziemskie życie, że często zapominamy lub oddalamy na później nasze myśli o rzeczach wiecznych.

Dlatego nie powinniśmy dziwić się, że Kościół w sposób szczególny przypomina nam w czasie Adwentu o tych najważniejszych zagadnieniach i zachęca do refleksji

nad naszym podejściem do spraw Bożych. Chrystus przyjdzie na Ziemię w czasie ostatecznym, aby dokonać sądu nad żywymi i umarłymi, jak mówią podstawowe prawdy katechizmowe naszej wiary.

ciąg dalszy na str. 12

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____ Rok (56,60 €) Pół roku (30,30 €) Miesiąc (5 €)
Adres: _____ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) PDF/e-mail (49,90 €)

Telefon: _____ **Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!**

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

I Niedziela Adwentu Rok B

PIERWSZE CZYTANIE Iz 63, 16b-17. 19b; 64, 2b-7
Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Ty, Panie, jesteś naszym ojcem, odkupiciel nasz – to Twoje imię odwieczne. Czemu, o Panie, pozwalasz nam błądzić z dala od Twoich dróg, tak, iż serca nasze stają się nieczute na bojaźń przed Tobą? Odmień się przez wzgląd na Twoje sługi i na pokolenia Twojego dziedzictwa. Obyś rozdarł niebiosy i zstąpił – przed Tobą zatrzęstyby się góry. Zstąpił: przed Tobą zatrzęsty się góry. Ani ucho nie słyszało, ani oko nie widziało, żeby jakiś bóg poza Tobą czynił tyle dla tego, co w nim pokłada ufność. Obyś wychodził naprzeciw tym, co radośnie pełnią sprawiedliwość i pamiętają o Twych drogach. Oto Ty zawrzałeś gniewem, bo grzeszyliśmy przeciw Tobie od dawna i byliśmy zbuntowani. My wszyscy byliśmy skalani, a wszystkie nasze dobre czyny jak skrwawiona szmata. My wszyscy opadliśmy zwiędli jak liście, a nasze winy poniosły nas jak wichur. Nikt nie wzywał Twojego imienia, nikt się nie zbudził, by się chwycić Ciebie. Bo skryłeś Twoje oblicze przed nami i oddałeś nas w moc naszej winy. A jednak, Panie, Ty jesteś naszym ojcem. My jesteśmy gliną, a Ty naszym Twórcą. Wszyscy jesteśmy dziećmi rąk Twoich.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Odnów nas, Boże, i daj nam zbawienie.

DRUGIE CZYTANIE

1 Kor 1, 3-9

Czytanie z Pierwszego Listu św. Pawła Apostoła do Koryntian
Bracia! Łaska wam i pokój od Boga ojca naszego i Pana Jezusa Chrystusa! Bogu memu Dziękuję wciąż za was, za łaskę daną wam w Chrystusie Jezusie. W Nim to, bowiem zostaliście wzbogaceni we wszystko: we wszelkie słowo i wszelkie poznanie, bo świadectwo Chrystusowe utrwaliło się w was. Nie doznajecie tedy braku żadnej łaski, oczekując objawienia się Pana naszego, Jezusa Chrystusa. On też będzie umacniał was aż do końca, abyście byli bez zarzutu w dzień Pana naszego, Jezusa Chrystusa. Wierny jest Bóg, który powołał was do współuczestnictwa z Synem swoim, Jezusem Chrystusem, Panem naszym.

EWANGELIA

Mk 13, 33-37

Słowa Ewangelii wg św. Marka

Jezus powiedział do swoich uczniów: «Uważajcie, czuwajcie, bo nie wiecie, kiedy czas ten nadejdzie. Bo rzecz ma się podobnie jak z człowiekiem, który udał się w podróż. Zostawił swój dom, powierzył swym sługom staranie o wszystko, każdemu wyznaczył zajęcie, a odzwiernemu przykazał, żeby czuwał. Czuwajcie, więc, bo nie wiecie, kiedy pan domu przyjdzie: z wieczora czy o północy, czy o pianiu kogutów, czy rankiem. By niespodzianie przyszedłszy, nie zastał was śpiących. Lecz co wam mówię, do wszystkich mówię: Czuwajcie!» □

Adwent czas zacząć

br. Maciej Jabłoński OFM Cap

Na początku wypadła zacząć od życzeń błogosławieństwa Bożego w nowym roku! Nie, nie pomyliły mi się kartki w kalendarzu, wszak wraz z adwentem rozpoczynamy Nowy Rok liturgiczny: „B”.

W czasie większości niedziel tego roku „Matka Kościół” będzie karmił swoje dzieci fragmentami Ewangelii według św. Marka. Jest to pierwszy spisany tekst Ewangelii, powstały w latach 30-40 po Chrystusie. Czytając ją można mieć wrażenie, że czytamy zapiski reportera. Właściwie tak jest, mamy tu do czynienia z reportażem dotyczącym duchowego doświadczenia św. Piotra, z którym Marek spotkał się w Rzymie i którego nauczanie spisał.

Adwent jest przede wszystkim czasem radosnego oczekiwania, nie jest czasem postu i umartwienia, a raczej okresem, kiedy mamy zwolnić w codziennej gonitwie, usiąść i postuchać, co Pan ma nam do powiedzenia. Będziemy śpiewać „Marana tha – Przyjdź Panie”, lecz powinniśmy pamiętać, że Marana tha – Pan już przyszedł. Przeszedł przez świat wszystkim dobrze czyniąc. Przyszedł i zwyciężył! Teraz, jako Wspólnota Kościoła oczekiwać będziemy Jego Adwentu, czyli powtórnego, triumfalnego przyjścia na świat. Właśnie dla tego mamy zwolnić, by nie przegapić Jego przyjścia, tak jak się to stało za pierwszym razem, gdy swoi Go nie przyjęli. Pan przyjdzie niebawem, więcej – przychodzi codziennie; pytanie, czy ja go rozpoznaję? Czy moja codzienność nie usuwa mi z przed oczu konieczności żywego z Nim spotkania? Jak odnieść sukces? Czuwajcie!

Dla mnie jest to słowo kluczowe, dla tej perykopy, na nadchodzący czas adwentu, słowo, które może stać się mottem na całe życie. Czuwanie to nie „stand by”. Nie może być bierne. Nie wystarczy powiedzieć sobie: „Jestem osobą wierzącą, heroicznie, co niedzielę chodzę do kościoła i nawet mówię pacierz. Jak przyjdzie, co, do czego, to stanę na wysokości zadania, lecz teraz... życie, to życie”.

Uwaga! Nie jesteś telewizorem za zapaloną czerwoną kontrolką „stand by”, a Jezus nie jest posiadaczem „pilota” do twojego życia. Jego rolą nie jest „odpalenie” ciebie, kiedy przyjdzie pora, przez użycie specjalnego guzika. Czuwanie domaga się twojego nieustannego zaangażowania.

Pobudka! Święty Piotr apostoł, w jednym ze swoich listów napisał: „Bądźcie trzeźwi! Czuwajcie! Przeciwnik wasz, diabeł, jak lew ryczący krąży szukając, kogo pożreć”. (1P 5,8). Nie chodziło mu tu o straszenie kogokolwiek diabłem, bo ten nie zasługuje nawet na to, by kogokolwiek nim straszyć. Myślę, że chodziło mu o to, byśmy wszyscy zrozumieli, że życie duchowe, to domagająca się czujności walka na śmierć i życie. Przeciwnik (szatan) naszej relacji z Bogiem, jest niczym lew krążący za zdobyczą. Gdy tylko na chwilę stracisz czujność, zaatakuj i będzie w tym zabójczo skuteczny.

Wyobraź sobie, że ktoś próbuje skrzywdzić osobę, którą kochasz, czy choćby na chwilę stracisz czujność. Będziesz siedzieć i czytać książkę, spokojnie popijając herbatę earl gray? Pozostaniesz przed ekranem swojego Mac Book-a, podbijając kolejne imperia w wirtualnym świecie? Nie, będziesz walczyć! Nawet zginiesz, w imię tego, że kochasz.

Dlatego adwent przypomina nam, że czas spakować zabawki, wyjść z przedszkola wiary, chwycić za niezwykle skuteczną broń – „Słowo Boże”. Czas przestać uciekać, a wyjść na pole walki – twój codzienny czas, sam na sam w obecności Pana. Czas zwyciężyć! Wszak Marana tha, prawdziwie walczyliśmy po stronie zwycięzcy.

Czuwanie nie jest tylko kwestią adwentu, to codzienność chrześcijanina. Więc, skoro mamy Nowy Rok liturgiczny, może warto przedsięwziąć postanowienie, że to wezwanie – Czuwajcie!, będzie konsekwentnie realizowane w całym moim życiu. Do dzieła! □

Poświęcić świat Niepokalanemu Sercu Maryi

Przekaz, bądź jak mówimy, orędzie czyli wyrocznia z Fatimy jest bardzo ważna dla całego świata. Dlaczego jednak wprowadzenie w życie tego, co usłyszały dzieci fatimskie ma tyle oporów? Wszystko się sprawdziło, co wypowiedziały. Grożono im wcześniej kotłem z gorącym olejem, niczym pierwszym chrześcijanom, a jednak nie uległy się, a nawet swą postawą i wiarą zadziwiały osoby przestępcy. Mówiły prawdę! Wyrzażały nadzieję, że szybciej znujdą się w niebie, gdy inni de puszcza się na nich t.j. karę. Co za o! powiedź!

Fatima dotyka w skrócie dwóch kwestii: rzeczy ostatecznych, które motywują nas do nawrócenia i komunizmu. Wiemy jak jest szkodliwa ta wspomniana ideologia i jak bardzo rozpowszechniana w dalszym ciągu w świecie. Socjalistów, komunistów nie brakuje, którzy chcą zbawiać bez Mesjasza; likwidować klasy i wszelką religię; głosić wolność, równość i braterstwo i kłamać, że Kościół jest wrogiem ludu. Jak w praktyce wyglądało wprowadzanie tych haseł, to wiemy na przykładzie różnych rewolucji. Marksizm to swoista interpretacja rewolucji francuskiej. Ta we Francji była prototypem bolszewickiej i wybitnym modelem, i nienawiścią wobec Kościoła. Komunizm ogarnął cały świat. Wysusza on serca i odbiera ducha. Czyni z człowieka boga, spragnionego władzy i wolności (praw człowieka). Można przytaczać i rozbudowywać ten artykuł choćby o działalność czerwonych Khmerów w Kambodży. Generalnie mówimy, że komunizm szerzy i promuje ateizm, bezbożność, życie w grzechu i drwi sobie z nadprzyrodzoności. Głosi, że śmierć ma ostatnie słowo. Dzięki jednak Matce Bożej, człowiek otrzymuje możliwość ucieczki od wiecznego potępienia, które zostało potwierdzone w Fatimie, że istnieje. Skończmy z nadzieją na puste piekło!

Mamy końcówkę 2017 r. i widoczne nieposłuszeństwo wielu w Kościele, zwłaszcza decydentów. Ba, nawet mamy książkę o tajnej ugodzie w Metz, gdzie Kościół Katolicki zobowiązał się, aby podczas Soboru Watykańskiego II nie było żadnych ataków na komunizm (J. Madiran, *L'accord de Metz, ou pourquoi notre Mère fut muette*, Versailles 2006). Faktycznie to była cena, aby reprezentanci z Moskwy, z Kościoła prawosławnego byli obecni. Gaudium et spes, jako konstytucja tego Soboru powinna zdemaskować zbrodnie i sofistmaty tego systemu. Tymczasem osłabiła myślenie i działalność instytucji katolickich. Trzeba było czekać na papieża Jana Pawła II, aby on, znając komunizm, zaczął reformy w tej dziedzinie (mur berliński się rozpadł, niczym mury Jerycho). Świat oddawał on pod opiekę Matki Bożej dwa razy, ale Matka Boża w wewnętrznych objawieniach danych don St. Gobbi (25 marca 1984 r.), powiedziała, że to zaproszenie nie zostało usłyszane przez wszystkich biskupów i że jeszcze Rosja nie została poświęcona jak należy, w sposób specjalny, jak wiele razy o to prosita. Dlatego będziecie mieć wiele krwawych wydarzeń. No cóż, takich „wypadków” jak w Nicei, Berlinie, Barcelonie czy Las Vegas będziemy mieli na 30 lat, a może i na więcej? W końcu i Rosja zostanie poświęcona...

Człowiek będzie musiał zaptacić za tą rebelię wobec Boga. Można było podczas Soboru Watykańskiego II poświęcić świat Niepokalanemu Sercu Maryi, można było ujawnić wcześniej wiele spraw związanych z Fatimą. Nic więc dziwnego, że zamiast zapełniać kościoły, zapełniamy więzienia. Wtara wygasa w wielu sercach, bo wielkość i piękno nauczania katolickiego zanika poprzez apostazję. Powo-

M. Cabrera - Virgin of the Apocalypse

łania kapłańskie i zakonne są niewystarczające, brakuje formacji księży, dyscypliny kościelnej. Czy prorok Izajasz nie ma racji mówiąc: Stróżę jego – są wszyscy ślepi, niczego nie widzą. Oni wszyscy to nieme psy, niezdolne do szczekania; marzą sennie, wylegają się, lubią drzeć. Lecz te psy są żartoczne, nienasycone. Są to pasterze niezdolni do zrozumienia. Wszyscy oni zwrócili się na własne drogi, każdy bez wyjątku szuka swego zysku (Iz 56, 10-11).

Wraz z burzeniem murów, co zakłada się także w Kościele i poprawnością polityczną (nowa antropologia, teoria gender i popieranie migracji) wyburza się cywilizację chrześcijańską. Oczywiście jest to skrót myślowy, bez wchodzenia w detale.

W tej sytuacji trudno działać człowiekowi samemu. To właśnie Matka Boża, Matka Chrystusa i nasza Matka przejmuje inicjatywę i sześć razy ukazuje się w Fatimie, ofiarując pomoc macierzyńską, bo tylko Jej Niepokalane Serce może otrzymać od Jej Syna, Odkupiciela świata, łaskę przebaczenia za nasze odejścia od wiary i moralności, za nasze grzechy. Wszyscy winniśmy Jej zaufać! Świat potrzebuje tej uroczystej konsekracji, wraz ze wszystkimi biskupami świata. Szatan postuguje się swą przebiegłością, aby opóźnić poświęcenie Rosji Niepokalanemu Sercu Maryi, bo przecież zostanie poprzez nią udzielony światu Pokój – on to wie, – że zbliża się Jego porażka.

ciąg dalszy na str. 11

GLIWICE | Papież Franciszek mianował ks. prał. Andrzeja Iwaneckiego nowym biskupem pomocniczym diecezji gliwickiej. Dotychczas ks. Iwanecki był proboszczem parafii św. Franciszka z Asyżu w Zabrzę. Biskup nominat urodził się 3 listopada 1960 r. w Siemianowicach Śląskich. W latach 1979-86 studiował w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym w Krakowie, które później zostało przeniesione do Katowic. W czasie studiów odbył obowiązkowy rok pracy w kopalni „Siemianowice”. 27 marca 1986 r. otrzymał święcenia kapłańskie z rąk bp. Damiana Zimonia. Nowy biskup pomocniczy wybrał, jako hasło biskupie zawołanie „Jezus jest Panem”. Podkreśla, że w swojej postudze chce kierować się przede wszystkim zaufaniem do Boga i realizować Jego wolę. Mówiąc o priorytetach w swojej postudze, wskazał na

potrzebę jedności w rodzinach, parafiach, wśród osób duchownych. **WARSZAWA | Dokument poświęcony opiece nad migrantami i uchodźcami przygotowuje Rada KEP ds. Migracji, Turystyki i Pielgrzymek.** To odpowiedź na prośbę Stolicy Apostolskiej, która poprosiła poszczególne episkopaty o zaadaptowanie do realiów swoich krajów wskazań Watykańskiej Sekcji do spraw Migrantów i Uchodźców. Chodzi o 20-punktowy dokument, wydany w Watykanie po konsultacji z różnymi episkopatami oraz katolickimi organizacjami pozarządowymi. Kluczowymi tematami opracowania są: przyjęcie, ochrona, promocja i integracja. „Zbieraliśmy różne sugestie, szukając do każdego z 20 punktów polskie odniesienia tak, byśmy mogli właściwie reagować na te zjawiska i wyzwania” – powiedział przewodniczący Rady bp Krzysztof Zadarko. □

Zmierzch bożków

Wszyscy artyści to prostytutki – śpiewał przed laty pewien artysta. A jednocześnie z wyżyn celebryckich autorytetów, na które wywindowani zostali niektórzy przedstawiciele środowisk aktorskich, teatralnych i filmowych, padały i wciąż padają pouczenia etyczne pod adresem polityki, Kościoła, społeczeństwa, które nie dorosło do tych lepszych standardów.

Reżyser, który stał się postem, myli role. Popularny z serialu „M jak miłość” aktor wyznaje w swej autopromocyjnej książce: „Jestem trochę prostytutką [w oryginale książki padało mocniejsze słowo – A.N.] z natury, nie mam twardego kręgosłupa”. I szczyć się „szybkimi numerkami” z młodymi księżmi – w toalecie. Dziennikarka, która spisała jego wynurzenia, oświadcza z aprobatą: „Nic mnie nie zszokowało. Wystuchałam historii ciekawego człowieka. To wszystko”. Ten „ciekawcy człowiek” jest dziś liderem aktorskiej „opozycji moralnej” wobec niemoralnej polityki. Ze scen w Niemczech, Szwajcarii, w Polsce wygłasza z patosem odezwy piętnujące „polską hototę” i wybrany przez nią rząd.

Czy jednak gra na scenie jest przepustką do roli sędziego, autorytetu moralnego? A tym bardziej reżyserowanie takiej gry czy też jej produkowanie, sprzedawanie, opakowanie?

Dawniej tak nie było. Artyści wynajęci przez Hamleta, księcia Danii, by wystawić sztukę „Pułapka na myszy”, wiedzieli, że są tylko aktorami, opłaconymi za to, żeby dobrze grać to, co wymyślą inni. Robili to sprawnie lub kiepsko – i zależnie

od tego byli nagradzani. Zmiana przyszła wraz z ideologią oświeceniowej wojny z Kościołem i światem polityki. Kościół był wrogiem numer jeden, wolno więc było kapłanom nowej ideologii zawierać w walce z nim taktyczne sojusze z politykami – takimi jak Katarzyna Wielka, jak Robespierre. Ale nowi kapłani, tacy jak Diderot czy Wolter, chcieli ostatecznie dla siebie, dla swojej sztuki prawa, by stanąć nie tylko ponad pokonanym wreszcie Kościołem, ale również ponad politykami, ponad prawem: najpierw politycznym, a w końcu – moralnym. Chcieli stanąć ponad innymi ludźmi, jak to zwykle w tej ludzkiej opowieści bywa. Ich zdolny uczeń, Fryderyk Schiller, wyłożył w roku 1784 nowe credo sceny: „Niedoskonałość i chwiejność praw politycznych [...] decyduje o moralnym wpływie sceny”. Teatr nazwał „kanałem, w który na użytek społeczny spływa światło mądrości od myślącej lepszej części narodu”. Ubolewał i wzywał do oporu: „Jesteśmy zmuszeni żyć z tymi wstecznikami i głupcami [politykami, księżmi, »gorszą częścią narodu«]. Albo ich usuniemy, albo będziemy zmuszeni ich tolerować; albo ich pogrzebiemy, albo zmuszeni będziemy się im podporządkować”. Walka trwa nadal. A bożki – idole rynku, teatru (pozwolę sobie nieprawidłowo użyć metafor Francisca Bacona) – rosną, rosną, rosną.

I nagle, w ostatnich tygodniach, coś pękło. Coś się skończyło? Z centralnej fabryki iluzji, iluzji autorytetów zwłazszcza, zaczęły dochodzić niepokojące wieści. Jim Carey, cudowne dziecko Hollywood, musi zmierzyć się z oskarżeniem o doprowadzenie do samobójczej śmierci swej ostatniej partnerki. Harvey Weinstein, wielki producent najbardziej podziwianych na świecie filmów, takich jak „Zakochany Szekspir” (za to dostał nawet

Z KRAJU

- Prezydent Duda składał wizytę w Grecji. Spotykał się z prezydentem Pawlopoulossem, premierem Ciprasem oraz przewodniczącym parlamentu Wucisem. Rozmawiano o przyszłości UE i niestającym członkostwie Polski w Radzie Bezpieczeństwa ONZ. Jednym z tematów była też kwestia reparacji i odszkodowań wojennych od Niemiec.
- Premier Szydło podsumowując połowę kadencji jej gabinetu podkreśliła, że jego trzema filarami są rodzina, rozwój i bezpieczeństwo. Na początek grudnia zapowiadana jest rekonstrukcja rządu.
- Szef PO Schetyna uznał, że „rząd PiS jest odpowiedzialny za przyzwolenie dla mowy nienawiści podczas Marszu Niepodległości”, nazwał go faszystowskim i stwierdził, że jeśli premier Szydło nie poda rządu do dymisji, to PO razem z Nowoczesną i PSL, zgłosi wniosek o wotum nieufności. Nowoczesna i PSL nic o tym jednak nie wiedziały...
- 60 tys. osób z biało-czerwonymi flagami wzięło udział w „Marszu Niepodległości” pod hasłem „My chcemy Boga”. Kilka banerów oskarżono jednak o propagowanie haseł o charakterze rasistowskim, a np. Lider Nowoczesnej Petru skierował wnioski o rozwiązanie ONR, Młodzieży Wszechpolskiej i Marszu Niepodległości. Poparł go Schetyna.
- Podpisano umowę na zakup dronów bojowych dla Wojska Polskiego. Takie drony mają najbardziej zaawansowane armie na świecie, w tym armia Stanów Zjednoczonych.
- Departament Stanu zawiadomił Kongres, że USA gotowe są sprzedać Polsce najnowszą wersję systemu antyrakietowego Patriot wraz z dodatkowym sprzętem. Wartość planowanej transakcji szacowana jest na 10,5 mld USD. Amerykańska oferta zawiera także możliwości przeszkolenia polskich żołnierzy przez specjalistów Departamentu

Obrony, pomoc w rozmieszczeniu systemu obrony rakietowej oraz pomoc logistyczną i sprawdzenie funkcjonalności po rozmieszczeniu w Polsce.

- Po posiedzeniu Komitetu Konsultacyjnego Prezydentów Polski i Ukrainy, obie strony uzgodniły, że zakaz poszukiwań i ekshumacji Polaków na terytorium Ukrainy powinien zostać zniesiony.
- Radni PO chcą wnieść skargę na decyzję wojewody mazowieckiego dot. zmiany nazw 47 ulic. Uważają, że wojewoda „wykorzystał ustawę o dekomunizacji do realizacji celów politycznych”. Radnych PO najbardziej „boli” zamiana Armii Ludowej na Lecha Kaczyńskiego. Chcą też zachowania ul. Dąbrowszczaków (najemnicy komunistyczni walczący w Hiszpanii).
- Sześciu europostów PO, którzy głosowali w Parlamencie Europejskim „za sankcjami dla Polski”, to: Boni (TW SB), Huebner (wnuczka funkcjonariusza UB, d. PZPR), Jazłowiecka, Kudrycka (d. PZPR), Pitera i Thun.
- Pojawiła się dyskusja o zburzeniu Pałacu Kultury w Warszawie. „PKiN jest symbolem sowieckiej dominacji, a symbole są ważne, bo kształtują postawy, szczególnie młodych” – stwierdził MSW Błaszczak. Za usunięciem sowieckiego „podarku” są też wicepremierzy Gliński i Morawiecki. Pozytywnie reagują mieszkańcy stolicy, chociaż wielu zastrzegło, że taki projekt powinien uzupełnić rozsądne zagospodarowanie placu na 100-lecie odzyskania niepodległości. Przeciw są władze Warszawy, więc zburzenie PKiN pewnie się nie uda.
- W podrzeszowskiej Jasionce odbył się Kongres 590 (liczby z kodu kreskowego informujące o produkcie z Polski). W dwudniowej imprezie udział wzięło ok. 3 tys. uczestników, w tym najważ-

niejszy politycy w kraju, na czele z prezydentem Dudą i premier Szydło. Wśród ministrów, goszczących na kongresie, była m.in. minister cyfryzacji Streżyńska, która powiedziała, że w ciągu 2 lat uruchomionych zostało 500 cyfrowych usług. W trakcie kongresu odbyło się ponad 80 paneli w kilku obszarach tematycznych. Rozmawiano m.in. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, który ma powstać koło Grodziska Mazowieckiego. W trakcie kongresu prezydent Duda wręczył 6 firmom Nagrody Gospodarce Prezydenta RP.

- Wg GUS w październiku 2017 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było wyższe o 4,4% (rok do roku), a przeciętne miesięczne wynagrodzenie (brutto) było wyższe o 7,4%.
- Krzysztof Skowroński po raz trzeci został wybrany na prezesa Zarządu Głównego Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich.
- Do przeglądu trafi lista odznaczonych Virtuti Militari. Prezydent prawdopodobnie pozbawi orderu kilkanaście osób, w tym zabójców z UB legendarnego żołnierza antykomunistycznego podziemia Mariana Bernaciaka ps. Orlik.
- W wieku 100 lat zmarł Franciszek Kornicki, pułkownik Polskich Sił Powietrznych w Wielkiej Brytanii i ostatni żyjący dowódca polskiego dywizjonu z okresu II wojny. Latał m.in. w legendarnym Dywizjonie 303 i w Dywizjonie Myśliwskim Nocnym 307 – „Lwowskich Puchaczy”. W 1943 r. został najmłodszym dowódcą w Polskich Siłach Powietrznych obejmując Dywizjon 308, a później 317. Po wojnie nadal służył w RAF aż do przejścia na emeryturę w 1972 r. We wrześniu br. Kornicki zwyciężył w plebiscycie Muzeum Królewskich Sił Powietrznych i dziennika „The Telegraph” na bohatera wystawy stulecia RAF w 2018 r. □

Oscara), „Pulp fiction”, „Angielski pacjent”, „Gangi Nowego Jorku”, robił to, co wszyscy, którzy i tak wiedzieli, że przecież to „się robi” w fabryce snów: korzystał ze swej „wielkości”, by mieć to, co wspomniany na początku polski celebryta nazywa „szybkim numerkiem”. Tyle że nie z księdzem, ale z pięknymi aktorkami, które chciały się piąć wyżej i wyżej po „drabinie do nieba”. Z kolei jeszcze większa gwiazda aktorska (laureat dwóch Oscarów) – Kevin Spacey – molestuje nieletnich chłopców. Bo taką sobie wybrał orientację – oświadczył. Nawet na „naszego”, tak lubianego (przeze mnie też) za swe wspierane filmy, Romana Polańskiego posypała się nowa seria oskarżeń ze strony jego niegdysiejszych ofiar. Czy aktorom, reżyserom, producentom naszych snów wolno więcej?

Akurat wymienieni wyżej nie wcielali się szczególnie chętnie w rolę „autorytetów moralnych”. Tworzą oni jednak sam rdzeń owego świata, a raczej półświatka, który wciągnął świat w orbitę swoich oddziaływań. Ich upadek, smutny, odstania – może na chwilę tylko, a może na dłużej – słabość podstaw, na których oświeceniowi mędrzy ufundowali prawa jurysdykcji sceny nad światem zwykłych ludzi, nad naszą wiarą, a nawet nad naszymi politycznymi wyborami.

Oczywiście przedstawienie trwa dalej. Kolejne „śniadania mistrzów” mieszają rzetelnych rzemieślników z fałszywymi nauczycielami. Celebrycka karuzela, pokazywana jako scena, na której występują nasi arbitrzy, kręci się nadal. Zmierzcz bożków, przynajmniej niektórych, pozwala się jednak zastanowić nad jej mechanizmem. □

Andrzej Nowak
(Gość Niedzielny)

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- W Niemczech od października trwają bez powodzenia rozmowy „rozmowy sondażowe” CDU, CSU, FDP i Zielonych o rozpoczęciu negocjacji i stworzeniu koalicji. Coraz częściej mówi się też o możliwości ponownych wyborów.
- MSZ Polski i Szwecji Waszczykowski i Wallstroem przebywali z wizytą w Gruzji. Odwiedzili m.in. Odzisi, gdzie przebiega linia graniczna z Osetią Południową i oświadczyli, że „potrzebna jest presja polityczna UE na Rosję, by ta nie wpływała na dalszy rozwój konfliktu gruzińskiego”.
- Afgańskie służby specjalne i polska Służba Kontrwywiadu Wojskowego zatrzymały Panjabi, jednego z przywódców Al-Kaidy zamieszanego w zamordowanie Piotra Stańczaka oraz odpowiedzialnego za zamachy Manana.
- W Goeteborgu odbył się szczyt UE, na którym przywódcy państw unijnych ogłosili zbiór fundamentalnych zasad dotyczących warunków pracy, ochrony socjalnej i integracji społecznej.
- Belgijski prokurator zażądał wykonania wobec zdymisjonowanego szefa regionalnego rządu Katalonii Puigdemonta i jego współpracowników Europejskiego Nakazu Aresztowania (ENA). Obrona przedstawi sądowi swoje argumenty 4 grudnia.
- Prezydent Turcji Erdogan w publicznym wystąpieniu odrzucił przeprosiny NATO za określenie jego kraju, jako „nieprzyjaciela” i umieszczenie jego własnego nazwiska na liście wrogów podczas niedawnych ćwiczeń Sojuszu w Norwegii.
- Prezydent Putin odstąpił pomnik Aleksandra III na anektowanym przez Rosję Krymie.
- Ministrowie spraw zagranicznych państw UE zatwierdzili sankcje na Wenezuelę, wzywając jednocześnie rządzących krajem do przywrócenia demo-

- kratycznej władzy w drodze wolnych wyborów.
- PE znowu dyskutował o Polsce. PE przyjął też rezolucję, wzywającą polski rząd do przestrzegania postanowień dotyczących praworządności i praw podstawowych. Europejstwie zainicjowali też własną procedurę zmierzającą do uruchomienia art. 7 traktatu wobec Polski. Eurodeputowani wyrazili „zaniepokojenie zmianami w przepisach dotyczących polskiego sądownictwa”; odnieśli się do sytuacji Trybunatu Konstytucyjnego, wezwali do „zawieszenia masowych wyębów w Puszczy Białowieskiej” i potępił Marsz Niepodległości. Szef frakcji liberatów Verhofstadt mówił nawet o „marszu 60 tys. faszystów”. Skandaliczną rezolucję i sankcje dla własnego kraju poparto 6 eurodeputowanych PO.
- „Wypowiedzi, które padały w trakcie debaty w PE nad rezolucją dotyczącą Polski, były absolutnie skandaliczne” – ocenił prezydent Duda. Jego zdaniem nie do przyjęcia była wypowiedź szefa liberatów w PE Verhofstadta – „Wstydu nie mają, żeby mówić coś takiego”. Prezydent dodał – „sześciu europejstów teoretycznie polskich, a przynajmniej z Polski, głosowało przeciwko Polsce. Ja jestem zszokowany. Dla mnie ktoś, kto głosuje przeciwko Polsce nie ma prawa się nazywać polskim deputowanym”.
- „Každy ma prawo skarżyć się w instytucjach międzynarodowych, odmawiamy tylko prawa do nienawiści do własnego kraju” – powiedział minister obrony Macierewicz.
- Prezes PSL Kosiniak-Kamysz: „nie głosowaliśmy za przyjętą przez PE rezolucją ws. naszego kraju, bo nie bierzemy udziału w przenoszona na arenę brukselską wojnie polsko-polskiej. Sprawy polskie należy rozstrzygać w Polsce”.

- Europosel Saryusz-Wolski napisał w tej sprawie list do wiceszefa KE Timmermansa, w którym krytykuje go za „lekceważenie wysiłków czynionych obecnie w Polsce dla naprawy państwa oraz zgnitego i skorumpowanego systemu sądownictwa”.
- Rząd Węgier nie poprze żadnego kroku przeciw Polsce – oświadczył szef kancelarii premiera Orbana. Podobne stanowisko wyraziła Litwa.
- MSZ Ukrainy wezwało ambasadora RP w Kijowie Ptekę w związku z niewpuszczeniem do Polski sekretarza Międzyresortowej Komisji Ukrainy ds. Upamiętnień Światosława Szeremety.
- Polska nie zorganizuje International Expo 2022 w Łodzi. W głosowaniu w Paryżu wygrało Buenos Aires. Polska w II turze głosowania zdobyła – 56 głosów, a zwycięska Argentyna – 62 głosy.
- Polska musi natychmiast zaprzestać wycinki w Puszczy Białowieskiej – orzekł Trybunał Sprawiedliwości UE. Za złamanie tego zakazu grozi 100 tys. euro kary dziennie.
- Minister sprawiedliwości RPA Masurtha odmówił warunkowego zwolnienia Walusia – zabójcy jednego z przywódców Afrykańskiego Kongresu Narodowego i szefa Południowoafrykańskiej Partii Komunistycznej Haniego w 1993 r.
- Prezydent Zimbabwe (d. Rodezja) Mugabe był przetrzymywany w swoim domu przez armię. Został też usunięty z szefostwa Afrykańskiego Narodowego Związku Zimbabwe – Frontu Patriotycznego. Mugabe zgodził się zrezygnować z urzędu, ale w tym upadłym kraju trwa walka o schedę po wiekowym dyktatorze.
- Francuska policja zatrzymała w Paryżu 35 członków „rosyjskojęzycznej grupy przestępczej”. Zatrzymanych podejrzewa się o kradzieże, wymuszenia i nielegalny handel. □

Religia i handel

Piotr Witt

Jeszcze niedawno na Dworcu Centralnym w Warszawie atakował przechodnia kolosalny bilbord. Trzy piękne dziewczyny, każda wielka jak kamienica zachęcały do kupna kosmetyków: biała, czarna i arabka. Od dłuższego czasu obraz stracił na kolorze.

Nie chodzi o rasizm, ale o rynek zbytu. Producent kosmetyków spostrzegł, że reklama wymyślona pod kątem rynku zachodnio-europejskiego w Polsce trafia w próżnię. Polska klientela jest etnicznie dość jednorodna, dość biała w odróżnieniu od Europy zachodniej.

Po odwołaniu komunizmu i zezwoleniu na normalny handel w państwach dawnego bloku socjalistycznego przed kapitałem zachodnim stanęły otworem nowe możliwości. Dzisiaj, rzecz już należy do przeszłości. Nowe rynki zostały zagospodarowane ze hej i są eksploatowane, że aż strach. Nienasycony moloch kapitalistyczny rozgląda się za nową możliwością, pragnie więcej sprzedać na rynku wewnętrznym. Na przeszkodzie stoi... religia.

Dramat ludności mieszanej, multi-kulti jest bowiem w starych europejskich dekoracjach. Dzisiaj przestrzeń od Marsylii do Pas de Calais, od Morza Śródziemnego do Morza Północnego możecie przejechać TGV w ciągu niespełna pięciu godzin. Wszędzie, jak okiem sięgnąć zobaczycie w polach wieże kościołów. Sterczą, jak słupy graniczne wyznaczone przez podbój chrześcijaństwa.

Wieże opatrzone krzyżem szkodzą obrotom handlowym. Wielcy dystrybutorzy starają się usuwać szkodliwy wizerunek, gdziekolwiek on się znajdzie. Cłośna była afera fotografii kościoła na greckiej wyspie Santorin. Dystrybutorzy wyretuszowali zdjęcie, usunęli krzyże z fotografii w trosce o klientelę muzułmańska, aby nie urazić jej wrażliwości dodatkiem do architektury wymyślonym przez „niewierne psy chrześcijańskie”, jak ich potocznie nazywają imamowie salaficy na paryskim przedmieściu Montreuil. Niemiecki dystrybutor

Lidl, celem zadowolenia swojej tureckiej klienteli posunął gorliwość aż do usunięcia wizerunku krzyża ze wszystkich swoich produktów. Wzruszająca delikatność, ale jednostronna. Nie zauważyłem, aby jakiś kupiec usuwał z fotografii na etykietach półksiężyc, w trosce o uczucia chrześcijan, którym zresztą te półksiężycy bynajmniej nie przeszkadzają. Zwłaszcza we Francji, gdzie croissant – rogalik, buteczka w kształcie półksiężycy jest ulubionym dodatkiem do porannej kawy.

Zresztą w Europie trudno znaleźć kawałek malowniczego pejzażu nadającego się do reklamy, który by nie był „oszepecony” przez jakiś kościół, albo klasztor, najczęściej bardzo stare. Po czystce etykiet, bilbordów i innych plakatów reklamowych kolej więc na dechrystianizację pejzażu. No, bo jak inaczej nazwać decyzję o usunięciu krzyża z pomnika Jana Pawła II w Bretanii. Pomnik był wzniesiony ze składek ludności bretońskiej, która bynajmniej nie należy do najbogatszych we Francji prawdopodobnie dlatego, że ludność bretońska pragnęła mieć swój pomnik polskiego papieża.

No, trochę się zapędziłem sytuując dechrystianizację pejzażu chronologicznie po laicyzacji etykiet. Laicyzacja jest starym konikiem socjalistów wszelkiej maści zalegalizowanym przez ustawy 1905 roku. Według definicji słownikowych socjalizm jest ustrojem społecznym, albo raczej doktryną, ustroju społecznego, która zakłada wyższość interesu, dobra ogółu nad interesami partykularnymi, poprzez organizację, którą ożywia troska o postęp społeczny. Mimo akcji dechrystianizacyjnej wciąż jeszcze około dwustu ulic Paryża nosi imiona świętych Pańskich. Wprawdzie kolejne rządy starały się podpiąć pod świętych wielkie figury socjalizmu – na przykład św. Ambrożemu – Saint Ambroise dodano do towarzystwa Leona Bluma, ale to nie chwytą. W ogóle, jeśli chodzi o Paryż i socjalizm to zasięg jego wpływów łatwo jest rozpoznać po topografii stolicy i planie komunikacji. Im dalej od centrum tym w nazwach metra i nazwach ulic coraz więcej nazwisk patronów, działaczy i teoretyków socjalizmu. Mieszkańcy odległych przedmieść Bagnolet, Pantin, lotniska Le Bourget mają do dzisiaj prawo do Lenina, a do niedawna jeszcze mieli i do Dzierżyńskiego. Przed trzydziestu laty w szyldach bistr i braserii widniało słowo postęp – inna chimera socjalizmu. Postęp społeczny. Obecnie już się jej nie spotyka. Postęp społeczny znikł pod ciosami twardej rzeczywistości. Od dawna wyglądany nie nadszedł po osiemdziesięciu latach, więc przemalowano szyldy.

Socjalizm w początkach odwoływał się do chrześcijaństwa. Pojawił się we Francji razem z romantyzmem – triumfalnym powrotem religii po spustoszeniach rewolucji. Nakaz laickości dotychczas później, wciąż w szlachetnej intencji „wydobycia młodzieży z ciemnoty i przesądu”. Były podobieństwa, ale i były różnice. Chrześcijaństwo namawiało bogatych do odebrania sobie, celem oddania biednym, socjalizm namawiał biednych do odebrania bogatym. Cele jednak były nobliwe. „Kto za młodu nie był socjalistą, ten na starość będzie świnią” grzmiał na początku XX wieku George Bernard Shaw; w końcu XX stulecia Jean-Edern Halder formułował to inaczej. „Socjalistą dzisiaj – mówi francuski pisarz – może być jeszcze tylko głupiec, albo cyniczna kanalia”.

Ale dla wyznawców partia socjalistyczna była rodzajem bóstwa. „Les hommes meurent, el Partido es inmortal” – wołał Fidel Castro. Ludzie umierają, lecz partia jest nieśmiertelna. Na Kubie partia była od dawna żywym trupem, rodzajem wampira, podobnie, jak jej przewodniczący. We Francji umarła niedawno. Senatorzy z partii Emanuela Macrona w przeddzień 1 listopada zdecydowali zrobić, cytując dosłownie: „open space, poświęconą coworkingowi”, zaczęli instalować się w Pałacu Luksemburskim w sali Francois Mitterranda. Ta sala obrad usytuowana pod dachem była do tej pory zarezerwowana wyłącznie dla Partii Socjalistycznej. 6 listopada portret byłego szefa państwa Mitterranda, który ją zdobił, został zdjęty, jak również niewielkie plakietki mosiężne, które wskazywały kierunek do tej sali. Nawizywanie do ery Mitterranda zaczęło być wstydlive.

Ironią losu, podzwonne dla Partii Socjalistycznej wygłosił w tych dniach Dominique Strauss-Kahn.

– Nadszedł czas, aby Partia Socjalistyczna znikła – powiedział słynny bywalec nowojorskiego Sofitela i animator (współ z Dede Sardyńką) ożywionych zgromadzeń towarzyskich w hotelu Carlton w Lille.

Jako rzecznik postępu społecznego socjalizm poniósł sromotną klęskę. Nauczanie republikańskie także zbankrutowało. Na czele list konkursowych figurują od lat jako najlepsze szkoły, te które nazywają się Notre Dame, St Joseph, La Tour... katolickie szkoły prywatne. Zbankrutowały dziedziny mierzalne – ekonomia i szkolnictwo. Co pozostało? Laicyzacja, którą można uprawiać bezkarnie, ponieważ jej skutki odkrywa się dopiero po latach i która wspomaga handel. Socjaliści gotowi są bronić do upadłego tego ostatniego szanśa zbankrutowanej ideologii. Na tym tle widać jak bardzo przeszkadza im kraj w Europie, w którym ludzie wciąż chodzą do kościoła, a nawet uczestniczą w procesjach. „Socialismo o muerte” wołał jeszcze wybitny myśliciel socjalistyczny Fidel Castro. Socjalizm, albo śmierć. Powinien wołać: socjalizm i śmierć. □

Zmiana tłumaczenia „Ojcze nasz”

W niedzielę 3 grudnia wchodzi w życie nowe: formułowanie jednej z prośb modlitwy „Ojcze nasz” w języku francuskim.

Przewodniczący komisji ds. liturgii Konferencji Biskupów Francji bp Guy de Kerimel tłumaczy, że chodzi o uniknięcie dwuznaczności dotychczasowego tekstu, mogącego sugerować, że „Bóg kusi ludzi”.

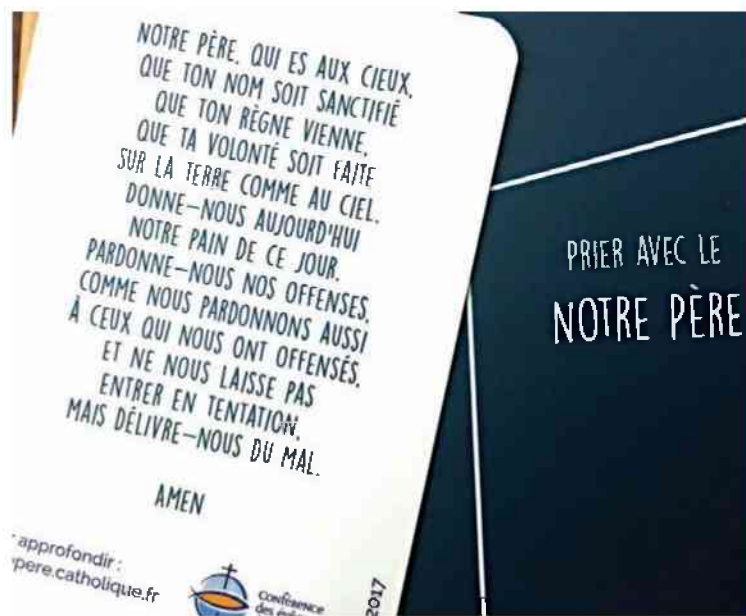
W szóstej prośbie modlitwy zamiast: „Ne nous soumettons pas à la tentation” („Nie poddawaj nas pokusie”) wierni będą od tej pory mówili podczas liturgii: „Ne nous laisse pas entrer en tentation” („Nie pozwól, abyśmy popadli w pokusę”).

Ordynariusz Grenoble wyjaśnił, że te słowa pochodzące z Ewangelii wg św. Mateusza (6,13) są bardzo trudne do przetłumaczenia. Egzegeci uważają, że grecki czasownik „ε σφέρω” (eisfero) oznaczający dosłownie „wnosić”, powinien być tłumaczony, jako „Nie wprowadzaj nas w pokusę” lub „Nie pozwól, abyśmy popadli w pokusę”.

Natomiast przyjęty w 1966 r. przekład: „Ne nous soumettons pas à la tentation” („Nie poddawaj nas pokusie”) zdaje się sugerować „pewną odpowiedzialność Boga za pokusę, która wiedzie do grzechu, tak jakby był On autorem zła”.

Formuła z 1966 r. nie była błędna z punktu widzenia egzegetycznego, ale często była źle rozumiana przez wiernych – zaznaczył bp de Kerimel. Niektórzy wyciągali z niej wniosek, że Bóg może kusić ludzi, doświadczając ich, popychając ich do zła. – Aby odejść od tej dwuznaczności, tłumacze zaproponowali: „Ne nous laisse pas entrer en tentation” („Nie pozwól, abyśmy popadli w pokusę”), zachowujące pojęcie ruchu z greckiego tekstu – podkreślił przewodniczący komisji ds. liturgii.

Nowe tłumaczenie zostało zatwierdzone przez Kongregację ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów 12 czerwca 2013 r., wraz z całym nowym przekładem liturgicznym Biblii, z której pochodzi modlitwa „Ojcze nasz”. Postanowiono wówczas zaczekać z wprowadzeniem do użytku liturgicznego nowej wersji szóstej prośby tej modlitwy do czasu publikacji nowego przekładu Mszału Rzymskiego. Jednak w związku z przedłużającym się procesem zatwierdzania tłumaczenia Mszału, na zgromadzeniu plenarnym Konferencji Biskupów Francji w marcu br. zdecydowano o wejściu nowej formuły Modlitwy Pańskiej od pierwszej

niedzieli adwentu, czyli od początku nowego roku liturgicznego.

Sprawa nie dotyczy jedynie Kościoła katolickiego we Francji. W Belgii i Beninie nowe tłumaczenie szóstej prośby „Ojcze nasz” jest używane już od tegorocznej uroczystości Zstania Ducha Świętego. Również Zjednoczony Kościół Protestancki we Francji, grupujący luteran i ewangelików reformowanych, przyjął tę zmianę na swym synodzie krajowym wiosną 2016 r.

Aby pomóc w upowszechnieniu nowej wersji Modlitwy Pańskiej, Konferencja Biskupów Francji wydała tysiące kartek z jej nowym brzmieniem, które będą do dyspozycji w kościołach. Opublikowała także książkę „La prière du Notre Père, un regard renouvelé” (Modlitwa „Ojcze nasz”, odnowione spojrzenie), w której ośmiu biskupów komentuje poszczególne wersety modlitwy. O szóstej prośbie pisze abp Dominique Lebrun, metropolita Rouen. □

opr. Red.

Wiara prostego człowieka

Dariusz Kowalczyk SJ

Zachęca polska wiara prostych ludzi, w tym tych, którzy nie zatracili prostoty pomimo gruntownego wykształcenia.

Twim napisał wiersz „Do prostego człowieka”. Zachęca w nim, by prosty człowiek powiedział ludziom, którzy próbują zarabiać na jego krwawicy: „Bujac – to my, panowie szlachta!”. O prostym człowieku śpiewał Jacek Kaczmarski. „Drżycie gdy krew zaleje mnie...” – grozi prosty człowiek w pieśni.

Kaznodzieje wychwalają niekiedy wiarę prostego człowieka. Ale kim właściwie jest prosty człowiek? Przyznam, że mam pewne wątpliwości co do tego określenia. Szczególnie kiedy widzę nie prostotę, ale prostactwo ludzi z tytułami naukowymi, którzy w mediach perorują jako autorytety. Z drugiej strony rozumiem, że w wyrażeniu „prosty człowiek” chodzi o kogoś, kto nie pokończył wyższych szkół, nie ma dużych pieniędzy ani znaczących wpływów. Prostym człowiekiem to najczęściej człowiek ciężkiej, fizycznej pracy, który trzusi się każdego dnia, by zarobić na utrzymanie swojej rodziny. W Polsce jest środowisko, które od ponad pół wieku postuluje intelektualne pogłębienie naszego polskiego, ponoć płytkiego katolicyzmu. Oczywiście wiara potrzebuje nieustannego pogłębiania, ale kiedy popatrzy się na postawy i owoce działań niektórych wygadanych „pogłębiciarzy”, to niekoniecznie jest się czym zachwycać. Bardziej zachwyca polska wiara prostych ludzi, w tym tych, którzy nie zatracili prostoty

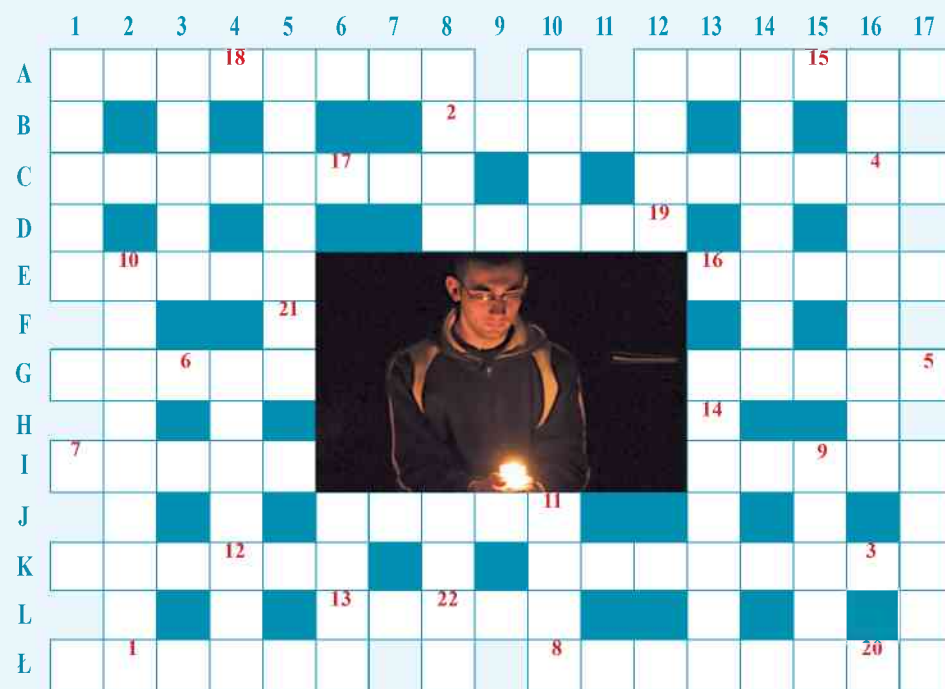
pomimo gruntownego wykształcenia. Prostym człowiekiem bez wykształcenia była siostra Faustyna Kowalska. W jej „Dzienniczku” jednak znajdujemy niebywałą głębię myśli. Bo prosty człowiek umie zrobić miejsce Bogu, by to On działał. Niedawno ukazała się książka „Listy Matki”. To zbiór listów Anny Augustyn z lat 1965–1980, matki dziewięciorga dzieci, w tym jednego jezuity, mojego współbrata. Pani Anna wraz z mężem Janem prowadziła niewielkie gospodarstwo rolne na Podkarpaciu. Dzieci dorosły, rozjechały się po różnych stronach Polski. Matka modliła się za nie, a wieczorami albo w niedzielne popołudnia pisała do nich listy. Prosta kobieta Anna Augustyn, która ukończyła siedem klas szkoły podstawowej, okazuje się mistyczką codzienności, przewodniczką po drogach życia, do której można odnieść słowa o dobrej i mądrej kobiecie z „Mądrości Syracha”. Czytając jej listy, raz po raz natrafiamy na zdania peretki, które zapraszają nas do modlitewnej refleksji, medytacji. Jak na przykład to: „Jedno najważniejsze pozostało mi w myśli, żeby Pan Jezus był zawsze w sercu i żeby Mu tam było dobrze”. □

LISTY MATKI

Poziomo: A-1. Forma wynagrodzenia podmiotu z tytułu dokonanej czynności prawnej. A-12. Okres poprzedzający czas Bożego Narodzenia. B-8. Policyjny, budowlany lub techniczny. C-1. Topi się w świecy. C-12. Uroczyste objęcie diecezji przez biskupa. D-8. Polska i Katolicka z siedzibą w Paryżu. E-1. Baśniowy skarbiec z arabskich legend. E-13. Cena zakupu, wydatek. G-1. Rodzicielka. G-13. Elegancki lokal usługowy lub sklep. I-1. ... Oliwny w Jerozolimie (Getsemani). I-13. Syn króla Priama wg „Iliady” Homera. J-6. Potrawa z kapusty i mięsa (tradycyjna dla kuchni polskiej, białoruskiej i litewskiej). K-1. Sypialnia naszych przodków. K-10. Rozmowa z Panem Bogiem. L-6. Pochodzi od Słowa wg Św. Jana Ewangelisty. Ł-1. Ustalona norma postępowania. Ł-10. Grupa kupców podróżujących na wielbłądach.

Pionowo: 1-A. Przeszarżate: przerwa w podróży w celu nakarmienia koni. 2-E. Dobra Nowina. 3-A. Na przykład: ikona. 4-G. Monarchini. 5-A. Dawniej: kara pozbawienia praw obywatelskich; niestawa. 6-J. Szef juhasów. 8-A. Praojciec rodu ludzkiego. 8-J. Opad atmosferyczny w postaci bryłek

lodu. 10-A. Wyodrębniony okres, termin. 10-J. Baśniowy potwór ziejący ogniem. 12-A. Pieśń operowa. 13-G. Potocznie o wysokim i cienkim obcasie kobiecego

buta. 14-A. JSW - Jastrzębska Spółka... S.A. 15-I. Część nogi parzystonogiego zwierzęcia. 16-A. Wieczorne nabożeństwo. 17-I. Góra kamienna, duży gład. □

1	2	3	4	5	6

7	8	9	10	11

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 34/2017: „Myśl cła nie płaci”. Poziomo: zmiana, rozłam, uścisk, apetyt, miecz, nieład, pikap, wiwat, ścięcie, rotacja, alasz, rausz, antena, stres, swatka, luneta, amator. Pionowo: ściana, myśliwiec, nawata, infant, awiacja, esteta, pochryzn, Arka, Alma, inwestor, dzieje, astenia, łowiec, satyra, jestestwo, datura. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Ekstraklasa rozpoczęła „awansem” rundę wiosenną. Piłkarze Legii po bramce Hamalainen wygrali 1:0 i zmienili Górnika na prowadzeniu w tabeli. Na 3 miejsce awansowała Wisła Kraków. Wyniki 16. kolejki: Sandecja – Lech 0:0, Lechia – Wisła Płock 3:0, Piast – Cracovia 1:0, Jagiellonia – Bruk-Bet Termalica Nieciecza 0:0, Śląsk Wrocław – Arka Gdynia 1:2, Zagłębie Lubin – Korona Kielce 0:0.

☺ Piłkarska reprezentacja Polski do lat 21 pokonała w Gdyni Danię 3:1 w 5 eliminacyjnym meczu mistrzostw Europy 2019. Polacy zajmują w grupie 3. drugie miejsce, za Danię. Kolejne spotkanie biało-czerwoni rozegrają 27 marca z Litwą. Finałowy turniej odbędzie się w czerwcu 2019 r. we Włoszech i San Marino.

☺ Polacy za granicą. Kapustka (SC Freiburg) strzelił swojego pierwszego gola w Bundeslidze Wolfsburgowi. Oszczędzany w kadrze Lewandowski zdobył 2 bramki w meczu Bayernu Monachium z Augsburgiem (3:0). Bramki Juventusu bronit Szczęsnny („Stara Dama” przegrała 2:3 z Sampdorią, a na boisku wystąpili także Bereszynski i

Linnety). SSC Napoli pokonało AC Milan 2:1, a jednym z bohaterów spotkania był Zieliński, który kilka minut po wejściu na boisko strzelił gola dla gospodarzy.

☺ Chojniczanka zremisowała z Puszczą Niepołomice 1:1 w najciekawszym meczu 18. kolejki Nice I ligi i zajmuje 2 miejsce w tabeli. Lider – Odra Opole wygrała w Łęcznej z tamtejszym Górnikiem 3:0.

☺ Reprezentacja Polski koszykarek przegrała w Ankarze z Turcją 53:73 w swoim drugim meczu grupy B eliminacji mistrzostw Europy. Polki kolejne spotkania w eliminacjach rozegrają w lutym 2018 r. – najpierw z Estonią, a następnie z Białorusią.

☺ W Wiśle rozpoczął się Puchar Świata w skokach narciarskich. W konkursie drużynowym wygrała Norwegia, przed Polską i Austrią. W konkursie indywidualnym wygrał nieoczekiwanie Japończyk Kobayashi, ale 2 miejsce zajął Stoch. 7 był Hula z Żyłą, a 10 Kubacki.

☺ Piłkarze ręczni Orlen Wisły Płock zremisowali z IFK Kristianstad 25:25 w meczu 8 kolejki fazy grupowej EHF Ligi Mistrzów. Wisła zajmuje w grupie 7 miejsce. W grupie

B PGE VIVE Kielce jest na 4 pozycji. W 8 kolejce szczypiorności z Kielc pokonali 28:27 duński Aalborg Handball. Następny mecz rozegrają z paryskim PSG.

☺ W pierwszym meczu 3. rundy Pucharu EHF piłkarze ręczni Azotów Puławy wygrali z duńskim Team Tvis Holstebro 30:27. Z kolei Gwardia Opole pokonała słoweński RD Koper 30:25.

☺ Kubot i Brazylijczyk Melo przegrali w finale kończącego sezon turnieju ATP Finals w Londynie z Finem Kontinenem i Australijczykiem Peerseem 4:6, 2:6.

☺ Po 20. kolejce Polskiej Hokej Ligi znany jest już komplet uczestników finałowego turnieju o Puchar Polski. O trofeum 28 i 29 grudnia zagrają GKS Tychy, Cracovia, JKH GKS Jastrzębie i Tauron KH GKS Katowice.

☺ Hojnisz zajęła 6 miejsce w biegu ze startu wspólnego w biathlonowych zawodach w norweskim Sjusjoen, będących nieoficjalną inauguracją sezonu.

☺ Bachleda-Curuś zajęła 4 miejsce w wyścigu na 1500 m w zawodach Pucharu Świata w tyżwiarstwie szybkim w norweskim Stavanger. □

2017, l'année Józef Piłsudski

La Pologne rend hommage au maréchal et à l'homme d'État polonais.

Notre pays doit à Józef Piłsudski son indépendance, recouvrée après 123 ans d'inexistence en tant qu'État souverain.

La Diète célèbre le cent cinquantième anniversaire de la naissance du héros national, le 5 décembre 1867 à Żułowo en Lituanie. Son père, Józef Wincenty (1833-1902), a participé à l'insurrection de 1863. Sa mère, Maria Billewicz (1842-1884), est issue d'une famille aristocratique aisée. Les parents, mariés en 1863, ont donné une éducation empreinte de patriotisme à leurs douze enfants dont Józef était le quatrième. En 1887, son frère aîné, Bronisław (1866-1918), accusé d'avoir fomenté avec le frère de Lénine un attentat contre le tsar Alexandre III, est condamné à quinze ans de bague sur l'île de Sakhaline où il deviendra plus tard un ethnographe célèbre. La famille s'installe en 1874 à Wilno où Józef fait ses études secondaires.

Après le bac en 1885, Piłsudski entame des études de médecine à Kharkov. Parallèlement, il fréquente des organisations révolutionnaires. Ses contacts, son activité, les arrestations, tout cela va marquer le cours de sa vie. En 1887, accusé d'avoir participé au complot contre le tsar dans lequel son frère était impliqué, il est condamné à cinq ans d'exil en Sibérie où il rencontrera de nombreux anciens insurgés de 1863. À son retour à Wilno en 1892, il entre au parti socialiste polonais (PPS) où il est élu en 1894 au comité central, et devient rédacteur en chef du journal « Robotnik ». Socialiste, il ne conçoit son action que pour arriver à l'indépendance de la Pologne qui lui tient à cœur. Au sein du parti, il rencontre Maria Koplewska (1865-1921) qu'il épouse en 1899. Après le décès de cette dernière, il se maria avec Aleksandra Szczerbińska avec laquelle il avait une liaison depuis 1906, qui lui donna deux filles. En 1904, au début de la guerre russo-japonaise, Piłsudski se rend au Japon pour obtenir le soutien du pays à une insurrection en Pologne contre la Russie, avec la création d'une légion polonaise. Il n'obtiendra finalement qu'une aide matérielle en armes et en munitions, car au même moment Roman Dmowski, également présent au Japon,

dissuada les autorités d'accéder aux exigences de son adversaire politique. Poursuivant son idée, Józef Piłsudski décide de changer de tactique en constituant des milices armées au sein du parti socialiste pour commettre des attentats contre l'occupant russe. Ces actes de violence conduisent à une scission dans le PPS et à la création de la « Fraction révolutionnaire » où les organisations de combat continueront les attentats et des coups de force pour trouver de l'argent. En 1908, Józef Piłsudski crée à Lwów l'Union pour la lutte active (ZWC) qui regroupe les milices précédentes mais qui reste en dehors du parti. À partir de 1910, des associations de tireurs à caractère paramilitaire sont créées. À la fin de 1912, Piłsudski se voit confier le commandement des forces militaires dépendant de la Commission temporaire des partis indépendantistes confédérés, regroupant des formations de Galicie et d'Autriche-Hongrie, chargée de former un gouvernement dans les territoires polonais libérés par les Russes.

La Première Guerre mondiale éclate, Piłsudski forme des légions mais leur arrivée dans le royaume de Pologne pour déclencher une insurrection nationale, ne soulève pas l'enthousiasme des populations. Il crée alors dans le pays l'Organisation militaire polonaise clandestine (POW). Durant toute la guerre, Piłsudski cherchera à conquérir l'indépendance de la Pologne par la lutte armée contre les Russes, en composant avec l'Autriche-Hongrie et l'Allemagne, parfois en s'opposant à elles. Piłsudski participe au Conseil de régence sous l'égide germano-austro-hongroise, mais il appelle à ne pas prêter serment à l'empereur, ce qui lui vaut d'être emprisonné en juillet 1917 à Magdebourg. Le 10 novembre 1918, il revient à Varsovie où il est accueilli en héros, le 11, il se voit confier le commandement de l'armée, et le 16, devenu chef d'État, il notifie aux grandes puissances « l'existence d'un État polonais indépendant couvrant tous les territoires de la Pologne unifiée. » À partir de ce moment-là, il faut reconstruire le pays et consolider les frontières, moyennant des

conflits armés comme la guerre contre la Russie bolchevique en 1919-1920 que la bataille victorieuse de Varsovie, le 15 août 1920, arrête dans sa progression vers l'Europe occidentale. Piłsudski qui avait conçu le projet de fédérer les pays de la Baltique à la mer Noire, ne peut le réaliser en raison des oppositions qu'il rencontre. Il se retire des affaires en juillet 1923, mais, pour mettre fin au chaos qui règne dans le pays, il revient au pouvoir en mai 1926 à la faveur d'un coup d'État. Ce sera la période de l'« assainissement » (Sanacja) destinée à rétablir la « santé morale » de la vie publique. Il sera Premier ministre puis s'occupera des affaires militaires jusqu'à son décès le 12 mai 1935.

Piłsudski a été un homme d'État, un stratège et un visionnaire. Il avait déjà pressenti le premier conflit mondial et en profita pour aboutir à l'indépendance du pays. En 1933, il avait aussi pressenti que l'arrivée au pouvoir d'Hitler en Allemagne se terminerait par une guerre. Il était partisan d'une intervention militaire préventive, mais la France et la Grande-Bretagne ne l'ont pas suivi. Sinon, aurait-on peut-être évité la catastrophe ? □

Poświęć się świat...

Najpiękniejszą przesłanie z nieba daje nam spokój, pogodę ducha, bo przecież brzmi: Moje Niepokalane Serce zwycięży!

Mimo złej woli przywódców Kościoła, w stosunku do prośby Matki Bożej z Fatimy, konsekracja Rosji odbędzie się... Pozostaje pytanie: iluż problemów i cierpień można by uniknąć?

Sama Matka Boża mówi o konsekracji Jej Niepokalanemu Sercu. Postuszeństwo nie jest egzaminem czy testem, ale pomocą Boga przy modlitwie Jego Matki, aby dać nam pomoc w teraźniejszym życiu. Konsekracja Jej Niepokalanemu Sercu może wyprosić dla nas przebaczenie i zahamować niszczenie Kościoła, dać zwycię-

ciąg dalszy ze str. 5

stwo wiary katolickiej w świecie, a Rosja stanowi olbrzymią jego część. Pokój zostanie udzielony światu, gdy Matka poprosi Syna i gdy wszyscy razem okażemy zaufanie i postuszeństwo tej wyjątkowej Matce.

Treść tego artykułu ma pomóc Czcicielom Matki Bożej otworzyć oczy i zachęcić do czujności i modlitwy w tym rozpoczynającym się czasie adwentu. Są to trudne sprawy i nikt nie powinien załamywać się, przeciwnie, należy aktem osobistego oddania pozwolić się Jej kierować i prosić Ją, aby Oblubienica Ducha Świętego wstawiła się za hierarchami. Matko Kościoła – módl się za nami! □

ks. prof. Grzegorz Jaśkiewicz

Dwa lata

Plusy w 21 punktach

Zadzzwonił do mnie zni jomy z niety pową prośbą. Jest zwolennikiem Koali, ji 2 jednoczom, j Prawicy, ale w pracy ma dwie jkę kolegów, którzy niemal codziennie zasypł ją go „wiedzą” nabytą z „Gazety Wyborczej” i TVN. Stąd prośba o to, żel y syntetycznie przedstawić dokonania obecnego rządu RP.

Telefon zbiegł się akurat z półmetkiem rządów Beaty Szydło, więc materiału było sporo. Wybrałem, moim zdaniem, rzeczy najważniejsze. Można by, co prawda zestawić obok listę „minusów”, ale tym razem zostawmy przy rzeczach pozytywnych. „Ściągnę” zrobioną dla owego kolegi, pozwalam sobie przedstawić poniżej, bo może i nasi Czytelnicy mają podobnych „kolegów”.

1. Zaczniemy od gospodarki. Wicepremier Mateusz Morawiecki w założeniach swego długofalowego programu trafnie zdiagnozował kilka najistotniejszych problemów polskiej gospodarki. Jego „Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” ma na celu między innymi poprawę konkurencyj-

ności rodzimych firm (dwie trzecie nominalnie polskiego eksportu jest udziałem działających nad Wisłą firm zagranicznych) i innowacyjności oraz wsparcie tutejszych marek. Rozwój ma opierać się na własnych oszczędnościach.

2. Autorzy „planu Morawieckiego” dostrzegli nasz deficyt demograficzny i niskie płace, które jednak ostatnio rosną (rząd wprowadził m.in. minimalną stawkę godzinową przy umowach-zleceniach – 13 zł. i podwyższył płacę minimalną). Zlikwidowano praktycznie bezrobocie.

3. Uszczelniono ściągalskość VAT (francuskie TVA), co radykalnie zwiększyło wpływ budżetowy, a zarazem pokazało skalę dotychczasowych nadużyć.

Plusem jest też reindustrializacja i przejście przez państwo kontroli nad strategicznymi gałęziami przemysłu (np. bank Pekao, energetyka, odbudowa stoczni, itd.).

4. Sztandarowy projekt społeczny rządu, czyli program „500+”, pomógł wyrwać się ze sfery ubóstwa tysiącom rodzin.

5. Zgodna z obietnicą wyborczą, nastąpiła też obniżka wieku emerytalnego.

6. Na plus w sferze społecznej trzeba zapisać rządzącym wprowadzenie programu „Za życiem”, uwzględniającego ostonowe elementy odrzuconego jesienią 2016 roku projektu „Stop Aborcji”.

7. Wielkim promocyjnym sukcesem Polski była wizyta prezydenta USA Donalda Trumpa, który w Warszawie wygłosił pierwsze w swojej kadencji programowe przemówienie na kontynencie europejskim. Zorientowanie polityki rządu RP na Waszyngton w zderzeniu z zaczepną postawą Rosji zaowocowało zwiększeniem amerykańskiego zaangażowania w naszej części Europy i większą mobilizacją w szeregach NATO. Mamy w Polsce stałą obecność US Army, co zwiększa bezpieczeństwo.

8. Polska wypełnia zobowiązania zwią-

Zaniechania... 21

Dwuletni bilans rządów 2 jednoczom, j Prawicy zawiera też parę cieni, a niektóre posunięcia stały się nawet przyczyną rozmaitych protestów.

Duża część mediów jest wobec gabinetu premier Beaty Szydło mocno krytyczna (warto pamiętać, że np. na 3 kanały informacyjne telewizji, które można by uznać za „prorządowe” – TV Trwam, TVP Info i TV Republika, w tym samym czasie mamy co najmniej 6 kanałów informacyjnych, które wyrażają raczej opinie opozycji, a podobne relacje panują też w prasie: dziennikach i tygodniach). Wpływ rządu i opozycji na opinię społeczną wydaje się więc względnie zrównoważony. Jednak to notowania Prawa i Sprawiedliwości wystrzeliły po dwóch latach ich rządzenia do 45 procent poparcia.

Na użytek Czytelników postaraliśmy się jednak także o 21 argumentów krytycznych wobec obecnej władzy w Polsce (zarówno z lewa, ale i prawa), chociaż wydaje się, że w świadomości Rodaków bilans dokonany pozytywnych góruje nad minusami.

1. Nielegancki i niemal siłowy sposób neutralizacji Trybunału Konstytucyjnego.

2. Próba narzucenia reformy sądownictwa, która jest bardziej chęcią wymiany kadr,

niż usprawnienia działania wymiaru sprawiedliwości.

3. Reforma szkolnictwa przeprowadzona w momencie, kiedy dotychczasowy system zaczął już działać i powoli się sprawdzać. Jeśli już reformę zrobiono to dlaczego (bali się protestów ZNP?) nie skorzystano z okazji i nie wyrzucono złych pedagogów, których w szkołach nie brakuje.

4. Rosnące zadłużenie. Wydawanie pieniędzy, głównie na programy socjalne, zamiast np. zwiększania odpisów od podatków. Pomimo, że podczas wyborów PiS obiecywał podniesienie do 8 tys. złotych kwoty wolnej od podatku, do takiego pułapu nie doszedł. Nie ma też żadnych obniżek podatków (poza CIT). Chociaż dużą część polskiego Produktu Krajowego Brutto wytwarzają mali i średni przedsiębiorcy, brakuje zapowiadanego uproszczenia biurokratycznych procedur, a także obniżki kosztów pracy.

5. Katastrofalna polityka zagraniczna. MSZ Witold Waszczykowski przypomina zbyt często stonia w składzie porcelany.

Prowadzi jednocześnie ostrą politykę wobec Rosji i Niemiec, „zimną wojnę” z Francją, a ostatnio jeszcze przypomniano sobie o „banderowcach” na Ukrainie. Nie udało się na razie zbudować jedności nawet w Grupie Wyszehradzkiej. Można też dodać zaangażowanie w przegraną z góry wojnę o Tuska jako szefa Rady Europejskiej, nieumiejętne organizowanie lobby (dopuszczenie do potajemek wobec Polski w Parlamencie Europejskim, przegrana bitwa o Expo w Łodzi, bo zabrano poparcia krajów europejskich), samotanie się z Komisją Wenecką, którą najpierw zaproszono, a później wyproszone. Brakuje stanowczości, konsekwencji, a może i strategii. Obserwując międzynarodowe poczynania rządzących można ich posądzić o brak umiejętności twardego forsowania stanowisk korzystnych dla Polski. Krok do przodu, dwa w tył, chociaż w porównaniu z poprzednikami jest tu jednak znaczny postęp.

6. Wycofanie się z projektu zakazu aborcji eugenicznej. Nie tylko rozminęły się tu werbalne deklaracje z działaniami, ale skończyło się na „czarnych protestach”.

7. Nie rozwiązane do dzisiaj problemy kredytów we frankach szwajcarskich, pomimo obietnic wyborczych.

8. Niejasna polityka kulturalna. Nieudane czyszczenie stajni Augiasza, które skończyło się jednie zapędzeniem wielu twórców w

Czuwajcie, bo Pan jest blisko...

Dlatego też w dzisiejszej Ewangelii Chrystus kieruje do człowieka bardzo ważne słowa: „Czuwajcie, bo nie wiecie, kiedy Pan domu przyjdzie” (Mk 33,35).

Na spotkanie z Chrystusem, Sędzią sprawiedliwym, powinniśmy być w każdej chwili naszego ziemskiego życia stale przy-

ciąg dalszy ze str. 3

gotowani. Patrząc po ludzku, nie wiemy bowiem, w którym momencie naszego życia ziemskiego Chrystus zaprosi nas do życia wiecznego.

Cieszymy się, że Chrystus przychodzi do nas w każdej chwili naszego życia, kiedy tylko chcemy z Nim przebywać lub rozmawiać podczas każdej naszej modlitwy.

zane z przynależnością do NATO (docełowe finansowanie armii na poziomie 2,5 procent PKB). Stworzono Wojska Terytorialne. Zamówienia dla armii realizuje w dużej mierze rodzimy przemysł.

9. Polska wolna jest od pomysłu... wielokulturowości, co oznacza zatrzymanie napływu do kraju obcych kulturowo migrantów, a długofalowo poprawia bezpieczeństwo i pozwala na przyszłość uniknąć zagrożenia terroryzmem islamskim.

10. Rozliczenia „przekrętów” – od VAT, przez pseudoprywatyzację własności komunalnych, aferę „Amber Gold”, po np. aferę związane z budową dróg.

11. Nowe inwestycje – start programu „Mieszkanie +”, inwestycje drogowe (robione bez nadużyć), duże inwestycje na kolei (tory, dworce, tabor).

12. Likwidacja gimnazjów (wbrew zapowiedziom opozycji, prawie nikt nie stracił przy tym pracy). Można się spierać o celowość tej reformy, ale PiS dotrzymał tu obietnicy wyborczej, której chciała większość Polaków.

13. Koniec z zabieraniem dzieci rodzicom ze względu na ubóstwo.

14. Zostaliśmy w końcu uznani za rynek rozwinięty. Złotówka jest stabilna (niska inflacja), ratingi idą w górę. Np. raport agencji Moody's podniósł prognozę wzrostu PKB Polski w br. do 4,3 proc. z 3,2 proc. i obniżył dla deficytu sektora finansów publicznych do 2,5 proc. PKB, z 2,9 proc.

16. Dwie wolne niedziele od handlu w miesiącu. Sukces „potowiczny”, krytykowany przez „Solidarność”, ale od czegoś zaczęto...

17. Podwyżki płac dla pracowników medycznych oraz utworzenie tzw. sieci szpitali. Jest też zapowiedź zwiększenia liczby „darmowych leków dla seniorów” i przywrócenia medycyny szkolnej.

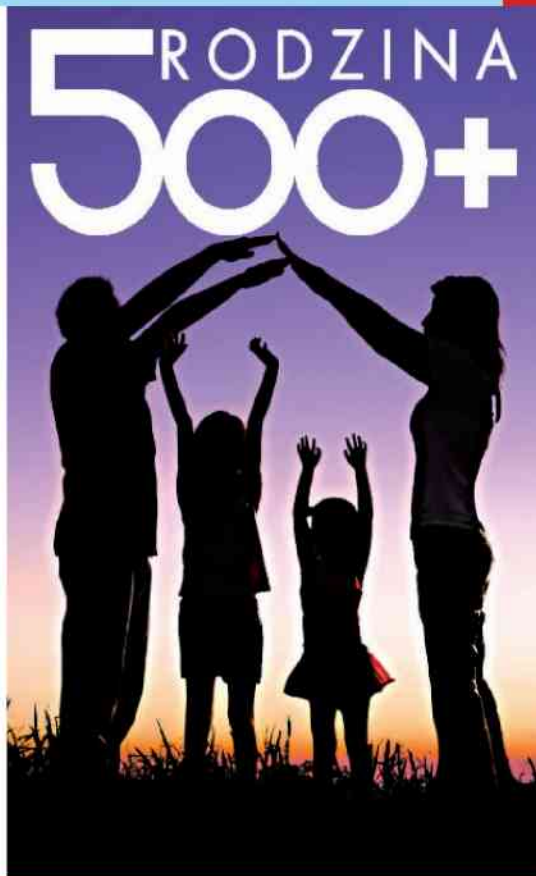
18. Koniec polityki „wstydu”, wsparcie dla polskiego patriotyzmu.

19. Praktycznie nie ma afer gospodarczych, a jakiegokolwiek podejrzenia w tego typu sprawach są sprawdzane i ucinane niemal od razu.

20. Potowiczna reforma sądów, która czeka na ciąg dalszy.

21. Awans Polaków na Mundial, chociaż to może już inna bajka i ten punkt potraktujemy z przymrużeniem oka... □

Jan Kciuk

ramiona KOD. Potowiczne sukcesy w muzealnictwie, w teatrach, w kinematografii.

9. Konflikt z ekologami i Komisją Europejską o Puszcze Białowieską.

10. Przegrana walka na arenie europejskiej o pracowników delegowanych, czy dotacje na modernizację elektrowni węglowych.

11. Przegrana na poziomie Brukseli wojenka z koncernami handlowymi o ukrócenie omijania przez nie w Polsce płacenia podatków. Wprowadzony podatek od banków przyniósł mniejsze dochody od oczekiwanych.

12. Brak zapowiadanej repolonizacji mediów.

13. Młodzi medycy – tzw. rezydenci od 2 października prowadzili protest głodowy. Ich żądania zostały przykryte częściowymi podwyżkami płac, ale reformy chorego systemu ciągle nie ma. Co z zapowiadaną likwidacją Narodowego Funduszu Zdrowia?

14. Masowy import pracowników ze wschodu odbija się niekorzystnie na strukturze płac, zaniżając je wbrew tendencjom rynkowym.

15. Nasze państwo już w okresie rządów PiS poparło afiliowanie przy ONZ kuratora nadzorującego, czy poszczególne kraje dostatecznie gorliwie wprowadzają w życie kolejne roszczenia lobby LGBT.

16. Wprowadzanie instytucji „donosiela”. Oficjalnie donosiela ma się nazywać „sygnalizatorem”. Ma to być premiowana postawa obywatelska. Sprawa budzi kontrowersje i warto przypomnieć, że taka instytucja pojawiła się po rewolucji bolszewickiej, gdzie także domagano się „sygnalizacji” i tworzono sieć „sektorów” (donosicieli).

17. Dysonans pomiędzy zapowiadaniem ukaraniem nadużyć poprzedniej ekipy, a brakiem ich realizacji. Afery poprzedników są nagłaśniane medialnie i wykorzystywane propagandowo, ale nie znajdują finału w sądach.

18. Coraz większe konflikty wewnątrz władzy. Spory na linii prezydent – Ministerstwo Obrony Narodowej, czy prezydent – Ministerstwo Sprawiedliwości.

19. Nie zawsze udane decyzje personalne. Słynny... Misiewicz z MON.

20. Walka z korupcją i aferami została okupiona zwiększoną uciążliwością ze strony urzędników oraz kontrolami, w tym udostępnieniem struktur skarbowym i śledczym nowych narzędzi inwigilacji.

21. Adam Nawotka został wprowadzony trenerem w 2013 r., więc przed erą PiS, ale ostatnie mecze w tym roku naszej reprezentacji piłkarskiej optymizmem nie napawają... □

Bohumil Prohazka

W sposób szczególny przychodzi do nas i przebywa z nami podczas każdej Eucharystii. Słowa z dzisiejszej Ewangelii: „Czuwajcie, bo nie wiecie, kiedy Pan domu przyjdzie” (Mk 33,35) nie powinny budzić strachu ani lęku, ponieważ Chrystus okazuje człowiekowi wielką miłość i wybacza mu złe uczynki, nawet wtedy, gdy człowiek odwraca się od tej miłości i dobroci. Chrystus przy-

szedł na świat po to, aby człowieka zbawić, a nie potępić. Tylko człowiek przez grzech i brak miłości w Chrystusa – sam się potępi.

Ważne jest, abyśmy rozpoczęli czas Adwentu na dobrym przygotowaniu do nadchodzących, radosnych Świąt Bożego Narodzenia. □

ks. prob. Stanisław Kiciński

Polska Misja Katolicka we Francji

i

Wydział Studiów nad Rodziną

Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

ZAPRASZAJĄ NA

KURS PORADNICTWA RODZINNEGO

ZJAZD II - CZĘŚĆ II

Część drugą tego Zjazdu będzie prowadził dr Bożena Bassa – wykładowca na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz członek Instytutu Naturalnego Planowania Rodziny.

niedziela

17 grudnia 2017

**(rozpoczęcie o godz. 8.00 -
rejestracją uczestników
i Mszą św. o godz. 8.30)**

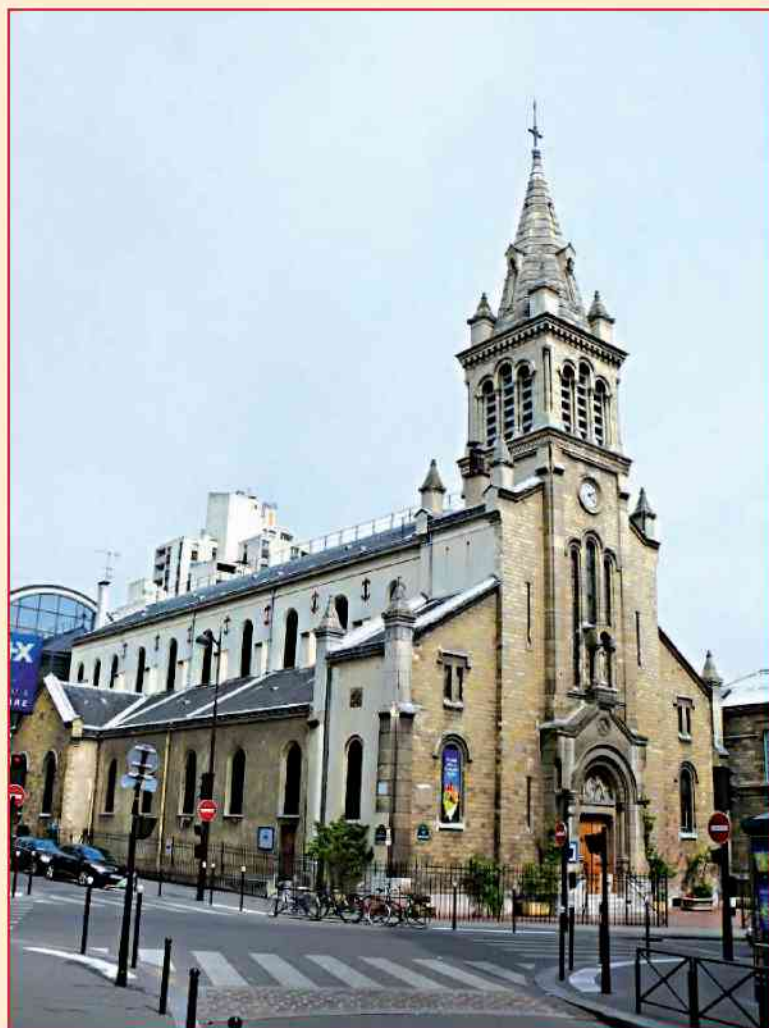
- Miejsce szkolenia:

**Wspólnota Polska Paryż XII
(Nation)**

kościół Immaculée Conception

34, rue du Rendez-Vous

75012 Paris

Kurs Poradnictwa Rodzinnego

„Pomagam sobie - pomagam innym”

W dniach 3-5 listopada 2017 roku, odbył się pierwszy Zjazd Kursu w zakresie Poradnictwa Rodzinnego. Miał on miejsce w Domu Polskim im. A. i S. Kozłowskich w La Ferté sous Jouarre i został zorganizowany przez Polską Mi.ję Katolicką we Francji oraz Wydział Studiów nad Rodziną Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, we współpracy z Instytutem Naturalnego Planowania Rodziny.

Swoją obecnością spotkanie uświetnili znawcy poruszanej tematyki: ks. prof. dr hab. Mieczysław Ozorowski - dziekan Wydziału Studiów nad Rodziną UKSW - Warszawa, ks. dr hab. Andrzej Pryba - prodziekan ds. nauki i współpracy międzynarodowej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, ks. prof. dr hab. Henryk Krzysteczko - prof. Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, aktualnie pracujący w parafii św. Genowefy w Paryżu, dr Maria Krawczyk - lekarz medycyny, mieszkająca w Niemczech, a posługująca jako katecheta w parafii polskiej w Strasburgu, mgr Hanna Fernandez - instruktor naprotechnologii, mgr Beata Nieradka - dyrektor Szkoły Polskiej im. Jana Pawła II - Arcueil, mgr Anna Sowa - dyrektor Szkoły Polskiej Mater Polonia - Alfortville.

Tematyka Kursu koncentrowała się głównie wokół zagadnień, które mają przygotować specjalistów do pracy w poradniach, prowadzenia katechezy przedmałżeńskiej i poradnictwa w zakresie Naturalnego Planowania Rodziny. Każdy dzień Zjazdu rozpoczynał się Msza św. z homilią przy śpiewie i akompaniamencie gitary.

W piątkowe popołudnie, po rejestracji słuchaczy, kurs zapoczątkowała Msza św. z homilią, a w dalszej kolejności powitanie i przedstawienie prelegentów oraz uczestników Studium przez ks. mgr lic. Dariusza Jankowskiego i ks. dra Roberta Czarnowskiego. Część wykładową rozpoczął ks. prof. dr hab. Henryk Krzysteczko ukazując: „Cele i cechy małżeństwa według encykliki „Humanae Vitae”. Z kolei pani mgr Beata Nieradka poprzez świadectwo życia rodzinnego i powołania do małżeństwa oraz na podstawie ukończonych studiów specjalistycznych z zakresu Poradnictwa Rodzinnego zachęcała wszystkich do pogłębiania wiedzy w tej dziedzinie.

Bardzo interesująca okazała się prelekcja ks. dziekana Mieczysława Ozorowskiego ukazująca sakramentalny wymiar małżeństwa i rodziny. Mówił o niej jako najcenniejszym skarbie: „Godność, łaska, dar powołania, są to kwalifikatory, które powinniśmy posiadać

dla rodziny, są one niezbywalnym dziedzictwem, które zastaliśmy i musimy włożyć swój wkład, aby przekazać majątek duchowy, dalszej rodzinie, aby ich umocnić, aby tworzyli solidną konstrukcję rodzinną, aby następne pokolenia miały się na czym wesprzeć...” W dalszej kolejności ks. prof. Andrzej Pryba, z nutą humoru, wprowadził studentów w tematykę z zakresu antropologii, teologii moralnej oraz przedstawił małżeństwo według encykliki „Humanae Vitae” oraz adhortacji „Familiaris Consortio”.

Duże zainteresowanie słuchaczy wzbudził projekt nowego działu katechizacji w Kościele polskim na emigracji zatytułowany „Miłość - Czystość - Życie” opracowany przez dr Marię Krawczyk. Autorka mówiła m.in.: „przygotowałam główne zarysy programu, który obejmowałby zagadnienia miłości osoby w odróżnieniu od utylitaryzmu, czy miłości pożądania (...) a dla młodzieży opracowałam problematykę obrony życia, poszerzoną o elementy Naturalnego Planowania Rodziny oraz przygotowania do życia w małżeństwie”.

Bardzo ciekawy wykład przedstawiła pani Hanna Fernandez na temat zagadnień dotyczących Naturalnego Planowania Rodziny według nauczania Kościoła katolickiego. Natomiast pani dyrektor Anna Sowa, odpowiadając na pytanie: „Rodzina polska we Francji - jaka jesteś dzisiaj?” przedstawiła m.in. losy emigracji polonijnej wraz z pozytywnymi jak i negatywnymi jej aspektami.

Dla wszystkich uczestników był to cenny czas wykładów, rozmów, wymiany doświadczeń w dziedzinie, która dotyczy każdego z nas, bo człowiek wychodzi z rodziny, a następnie tworzy swoją własną. Widząc różnorakie kryzysy i zagrożenia rodziny we współczesnym świecie tym bardziej potrzeba ludzi świadomych i chętnych do różnorakiego zaangażowania w tej dziedzinie, bo jak mówił Jan Paweł II „Przyszłość ludzkości idzie przez rodzinę”.

Dorota Misztak - uczestniczka Studium

Strasburg. Modlitwa w intencji Ojczyzny

„Padłeś z daleka od swoich,/ za cudzą walcząc sprawę - / Wroga zagnata Cię przemoc,/ złośliwe losy krwarwe. / Ty dziecko polskiego ludu (...)/ Pamiętam serce Twe młode / Wezbrane dolą Cjczyzny”

Te słowa Jana Kasprowicza dobrze oddają losy wielu Polaków, często bardzo młodych, którzy z dała od rodzinnego domu i ziemi przodków, składali na ołtarzu Ojczyzny ofiarę z życia. Za przelaną krew, ponoszone ofiary a nawet śmierć, nie wystawiali rachunku. Walczyli bowiem w imię hasła: „za naszą i

waszą wolność”, „Bóg, honor, Ojczyzna”.

Jak co roku w imię pamięci o naszej Ojczyźnie i tych, którzy dla niej oddali życie, w Uroczystość Wszystkich Świętych, po Mszy św., udaliśmy się wraz z żołnierzami stacjonującymi w Eurokorpusie oraz harcerzami, na cmentarz żołnierski Cronenbourg, gdzie spoczy-

wają polscy żołnierze i jeńcy wojenni, aby za nich się pomodlić, przywołując ich imiona i nazwiska, aby przy ich mogiłach zapalić znicze i złożyć kwiaty. Te chwile zadumy i modlitwy przenosiły nasze serca i myśli w ojczyste, rodzinne strony, i łączyły duchowo z tymi, którzy również w tym dniu pochylali się nad mogiłami

VIII Forum Laikatu północnej Francji

Od ośmiu lat dekanat północnej Francji organizuje Forum Laikatu dla wszystkich, którzy chcą pogłębić swoją wiarę oraz rozwinąć swoją wiedzę religijną.

4 listopada 2017 takie Forum miało miejsce w parafii polskiej w Noeux Les Mines. Jego tematem wiodącym były słowa świętego brata Alberta Chmielowskiego: „Być dobrym jak chleb”. Postać i nauczanie brata Alberta były tematem wiodącym w duszpasterstwie polskim w mijającym roku liturgicznym.

Podczas spotkania, pierwszym jego punktem była konferencja wygłoszona przez ks. Przemysława Wysockiego, proboszcza parafii Frévent. W swoim wystąpieniu prelegent przedstawił bogactwo życia duchowego brata Alberta wyrażone w formie artystycznej w słynnym obrazie Ecce Homo. Treści zawarte w namalowanym przez Świętego płótnie wyrażają pełnię jego duchowości oraz podejścia do drugiego człowieka jako do brata.

Drugą częścią spotkania była Msza święta odprawiona przez przybyłych księży, pod przewodnictwem ks. dra Krystiana Gawrona – Wicerektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji. W wygłoszonej homilii ks. Gawron nawiązał również do postaci brata Alberta oraz wskazywał, jak być... „dobrym jak chleb” chrześcijaninem, mając właściwie zbudowaną hierarchię wartości. Wskazywał, że na pierwszym miejscu powinien być zawsze On – Bóg, a na drugim nasz brat – bliźni a dopiero na trzecim dopiero ja sam.

Po wspólnej Mszy świętej wszyscy spotkali się przy stole, aby dzielić ze sobą nie tylko wspólny posiłek, ale również pobyc z sobą i wymienić swoje doświadczenia bycia... dobrym chrześcijaninem.

naszych przodków i tych, którzy zostawili dobry ślad w naszym życiu.

Kontynuacją spotkania i modlitwy przy grobach żołnierzy była sprawowana w niedzielę 12 listopada, w 99 rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości, Msza św. z udziałem żołnierzy z Eurokorpusu,

harcery oraz Stałego Przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej przy Radzie Europy, ambasadora Janusza Stańczyka.

Płomienne kazanie patriotyczne wygłosił ks. Wojciech Cliniecki, podkreślając, że tylko żyjąc w prawdzie i wewnętrznej wolności, można pisać piękne karty narodu i własnego życia.

Po zakończeniu Eucharystii nasza drużyna harcerska pod przewodnictwem ks. Adama Zielińskiego przygotowała piękne wystąpienie, które przypominało nam dzieje polskiego Narodu. Głębokie teksty oraz pieśni patriotyczne śpiewane przez dzieci, przy akompaniowaniu akordeonu i gitary, wprowadzały w zadumę i wycisnęły w nas wzruszenie.

Śpiew „Roty”, który kończył występ młodych, został poprzedzony przywołaniem treści listu, który napisał syn do matki, oczekując na wyrok śmierci. Odnosząc się do jego pierwszych słów „Piszę do Ciebie, mamo, bo wiem, że klęcząc prosisz Boga o syna ...”, ks. proboszcz, zaznaczył, że te słowa, jak i całe przesłanie przedstawionej inscenizacji, są przypomnieniem, że tym co pomagało Polakom w trudnych chwilach dziejów Narodu zachować wewnętrzną wolność,

ką była drogą do odzyskania wolności zewnętrznej, była wiara i rodzina. Stąd musimy uczynić wszystko, aby w obecnej rzeczywistości bronić wiary i rodziny, a tam gdzie dziś żyjemy mamy być świadkami tych wartości.

Uczestnik uroczystości

Dziękując wszystkim za przybycie i zorganizowanie naszego spotkania, życząc abyśmy nieustannie starali się być... dobrzy jak chleb – dla

siebie i drugiego człowieka w rodzinach i rodzinach wspólnotach. □

Ks. Piotr Szot

Od 5 lat broni tradycyjnego modelu rodziny

La Manif Pour Tous, francuskie stowarzyszenie broniące tradycyjnego modelu rodziny, świętuje 5-lecie działalności.

Niemal połowa Francuzów uważa dziś, że organizacja ta odgrywa w ich kraju kluczową rolę w debacie na temat etycznych, prawnych i społecznych aspektów rodziny, a inicjowane przez nią prorożnicze marsze gromadzą nad Sekwaną setki tysięcy zwolenników.

W opinii Francuzów (57% ankietowanych), największymi sukcesami „La Manif Pour Tous” jest, m.in. budowanie świadomości społecznej w zakresie szkodliwości technik wspomaganego rozrodu oraz wycofanie projektu regulacji prawnych dopuszczających in vitro dla par homoseksualnych oraz zezwalających na pełny dostęp do adopcji dla par żyjących w związkach partnerskich i konkubinatach. Sukcesem corocznym marszów i manifestacji organizowanych w różnych miastach Francji

jest, m.in. wykluczenie z tzw. „ustawy Taubiry” zapisów o dostępności wspomaganego rozrodu bez ojca (dzięki kampanii prowadzonej w latach 2012–13). Udało się także doprowadzić do rezygnacji rządu francuskiego z projektu ustawy zakładającego promowanie wspomaganego rozrodu bez ojca.

Sukcesem „La Manif Pour Tous” jest też ustanowienie stowarzyszenia ciałem doradczym ONZ i wystąpienie przewodniczącej Ludovine de la Rochère w ONZ na temat przemocy wobec kobiet, dokonywanej w związku z praktykowaniem technik wspomaganego rozrodu. □

opr. za KAI

Dzień Niepodległości w kaplicy Saint-Yves

Podczas uroczystej Mszy świętej oświadczono, że przez naszego nowego duszpasterza ks. Władysława Łukiewicza, dominowały biel i czerwień.

Ołtarz udekorowany w małe polskie flagi z orłem i przypięte do wielu ubrań kotyliony wskazywały na podniosłą chwilę. Bo oto nadeszła dziewięćdziesiąta dziewiąta rocznica odzyskania przez Polskę w 1918 r. niepodległości.

W 1795 r. na skutek trzeciego rozbioru i abdykacji króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, Polska jako państwo przestała istnieć. Jednakże polskość i patriotyzm ożywały w sercach Polaków rzuconych na obczyznę. Podczas Wielkiej Emigracji do Francji przybyli pisarze, muzycy, generałowie – elita narodu. A Mickiewicz pisał teksty patriotyczne, takie jak „Dziady”, „Pan Tadeusz”. C. K. Norwid tęsknił „... do kraju tego, gdzie kruszynę chleba podnoszą z ziemi przez poszanowanie dla darów nieba”. F. Chopin komponowaną muzyką przywoływał nadwiślańskie klimaty.

Przez sto dwadzieścia trzy lata Polacy nieustannie walczyli o swoją wolność, także zbrojnie – Powstanie Listopadowe 1831 r., Powstanie Styczniowe 1863 r., ale też... pozytywnie –

poprzez krzewienie nauki i języka. M. Konopnicka, H. Sienkiewicz, M. Skłodowska-Curie i inni – poprzez swoją działalność propagowali polskość i szacunek do kraju przodków.

Rozpoczynając Mszę św. odśpiewaliśmy „Rotę” i „My chcemy Boga” – na zakończenie. Ks. Władysław wygłosił piękną homilię o roztropności i mądrości, o tym, aby być uważnym w oczekiwaniu.

Wspomnę jeszcze tylko, że 12 listopada 2006 r., jedenaście lat temu, w kaplicy Saint-Yves odprawiono pierwszą polską Mszę św., a tym samym zainicjowano w Paryżu kolejną polskojęzyczną wspólnotę. To świadczy o tym, jak na obczyźnie potrzebujemy wśród rodaków integracji.

Uczmy nasze dzieci jak dbać o swój kraj, o jego rozwój, o współpracę, o świadomość własnej tożsamości. Nigdy nie zapominajmy „skąd nasz ród” i że ogromną cenę ponieśli nasi przodkowie w walce o wolność i niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. □

Iwona Żądło

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że odszedł od nas

dr hab. WŁADYSŁAW CHODKIEWICZ

emerytowany Directeur de Recherche au C.N.R.S.

W czasie II wojny światowej walczący o wolną Polskę, aresztowany i osadzony w obozie niemieckim w Dachau, gdzie przebywał do 29 kwietnia 1945 r. Absolwent Wydziału Chemii Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu. Pracownik naukowy w Centre National de Recherche Scientifique w Paryżu.

Pograżeni w bólu
żona Krystyna, dzieci: Helena i Igor
oraz Andrzej z Marią i Louisanne-Anne, i Paul

Msza Święta w intencji Śp. Władysława Chodkiewicza odprawiona zostanie w kościele polskim Wniebowzięcia N.M.P. w Paryżu, 9 grudnia 2017 o godzinie 18.30

Prosimy o nie składanie kondolencji

Pozegnanie Alicji

Z bólem w sercu informujemy, że 27 września 2017 r. odeszła z naszego grona Alicja Gawłowska Grey. Chór Piast był dla niej drugą rodziną.

Perfekcyjna kronikarka, malarka, obdarzona wspaniałym talentem. Pracowała w Chórze Piast 25- lat (niemal od jego powstania), dotychczas do tego jeszcze swój „skarb” – córkę Noelle o niespotykanym głosie. Gdy nasz dyrektor i założyciel Chóru Marian Blicharz był w szpitalu Noelka prowadziła próby chóru świetnie sobie radząc. Obie zasiadały głosy altowe.

Na specjalnej Mszy św., odprawionej 1 października br. o godz. 11. w krypcie kościoła Saint-Charles de Monceau w Paryżu (22, rue Legendre), przez ks. dr Wacława Szuberta, modliliśmy się gorąco za dusze wszystkich osób, które odeszły już od nas - z Chóru oraz z zespołu Wici. Zgromadzonej na Mszy rodzinie Alicji złożyliśmy kondolencje i zapewnienia o pamięci i modlitwie, a Noelka zdobyła się jeszcze na piękne odśpiewanie swojej mamie „Modlitwy”.

A 7 października na jednym z największych cmentarzy Paryża - na Père Lachaise - „spotkaliśmy się już po raz ostatni z Tobą - Alicjo, wspólnie z twoimi przyjaciółmi, koleżankami, kolegami - ludźmi kultury, sztuki, muzyki, z rodziną... aby dać świadectwo o tobie, twym prawym, pracowitym życiu, o twojej wielkiej postaci... Bo byłaś osobą wyjątkową.

Piszę te słowa w imieniu Chóru Piast, ale i w moim własnym, ponieważ Ty ukończyłaś i mój ból po stracie mego męża i mamy - gdy w przeciągu roku straciłam dwie najbliższe mi osoby - będąc tu, na obczyźnie. Ty otoczyłaś mnie wówczas koleżeńskim ramieniem, wsparciem, pomogłaś przetrwać mi ten ciężki okres życia. Nasze nietatwe lecz podobne drogi życiowe zbliżyły nas - zaprzyjaźniłyśmy się i zawsze byłyśmy dla siebie wsparciem.

Nasza droga koleżanka Alicja urodziła się w Cieszynie 26 marca 1944 r. Jej dzieciństwo, dorastanie przypadło na trudne, wojenne i powojenne czasy. Mimo to młoda, ambitna dziewczyna wytyczyła sobie szczytne cele i konsekwentnie je realizowała. Kończyła szkołę podstawową, rolniczą, nauczycielską i studia w Krakowie, na Akademii Sztuk Pięknych. Zostaje stypendystką - marzy jej się Paryż, Sorbona. Gdy to osiąga, od razu rzuca się w wir pracy twórczej - jako autorka, malarka, śpiewaczka, twórcza ciekawych wystaw, pięknych plakatów, kompozycji malarskich. Tworzy prawdziwe cuda kulinarne - przepiękne i smaczne, dietetyczne torty - orły itp. Występuje w Polsce i we Francji. W międzyczasie zakłada rodzinę - zostaje matką trójki pięknych, zdolnych dzieci. Córki - Ania i Noelle - gdy dorosną i założą swoje rodziny, uczynią ją szczęśliwą babcią czwórki wnucząt.

Bardzo pracowita umie pogodzić obowiązki żony, matki i babci z pracą artystyczną, zawodową. Dbała o wykształcenie dzieci - szczególnie muzyczne, znajomość języków. Chociaż ani mąż, ani zięciowie nie byli Polakami, prowadziła polski dom - z polskim językiem dla dzieci i wnucząt.

Była obdarzona licznymi talentami, uzdolniona manualnie, posiadająca rozległą wiedzę z różnych dziedzin - umiała dzielić się tym wszystkim z otoczeniem. Była bardzo skromna, koleżeńska, cicha, nie pragnęła rozgłosu, sławy, blasku. Żyła skromnie. Gdy w 1990 roku wstąpiła do Chóru Piast - była jego ozdobą, wzorem pracowitości. Poświęciła mu piękne swoje lata... do końca życia. A teraz...

fol. A. Zawadzka

Odrzuńska nam, Alicjo - jak... ptak; z Gniazda Piastowskiego Orzeł Polski przed Tron Boży uniósł Ducha Twego, Biały Orzeł, ten Piastowski - co misternie nam go malowałaś, i w całą Dynastię Piastów nas wprowadzałaś. Wszystkie występy Chóru, koncerty, wojaże skrupulatnie notowałaś i własnymi plakatami je poprzedzałaś.

Pięknie rozwijałaś liczne talenty przez Boga Ci dane, o czym świadczy pięć tomów Kroniki twą ręką pisane, malowane. Po odejściu Mariana filarem chóru ty byłaś. Swą najmłodszą laturośl - peretkę Noelkę do chóru oddałaś. „Dlaczego tak wcześnie, Alicjo, chór nasz opuściłaś? Strata to dla Chóru i całej Polonii ogromna, niepowetowana, kto nam Ciebie zastąpi i Noelkę, Alicjo Kochana?”

Sterem i okrętem rodziny swej byłaś, dzieciom, wnukom całym sercem oddana służyłaś. Teraz ból, żal i pustka, wielka rana nam wszystkim po twoim odejściu, Alicjo Kochana, już po raz ostatni żegnamy Ciebie, chórowe - biało-czerwone - serce w darze Ci składamy. O szczerą pamięć, modlitwie Cię zapewniamy. Jak pięknie Chór nasz na ziemi prezentowałaś. Teraz już na ordynansach u Najwyższego, tam będziesz śpiewała. □

Chór Piast im. M. Blicharza
Twoja przyjaciółka - Helena Skrzypek

PRZEWOZY ZAGRANICZNE

Polska-Niemcy-Belgia-Francja

Damian

+33 652 821 547

Kazimierz

+48 500 640 988

Wyjazdy co tydzień (z Jasła)

Odbieramy i dostarczamy paczki na terenie woj. Podkarpackiego, Małopolskiego, Śląskiego, Opolskiego i Dolnośląskiego

DÉMÉNAGEMENT - TRANSPORT - AUTOLAWETA PRZEPROWADZKI, - WYWÓZ GRUZU

Tel. 06 30 40 49 49

Jeśli uważasz, że masz problem z alkoholem, alkohol kieruje Twoim życiem

Przejdź na spotkanie Anonimowych Alkoholików

Anonimowi Alkoholicy są wspólnotą mężczyzn i kobiet, na życie których wpływa picie alkoholu. Anonimowi Alkoholicy dzielą się nawzajem doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby wspólnie rozwiązać swój problem – alkohol.

Spotkania AA odbywają się w każdy wtorek w godzinach od 19³⁰ do 21³⁰

przy kościele św. Genowefy (18, rue Claude Lorrain, 75016 Paris – metro Exalmans)

Anonimowość jest podstawową zasadą Anonimowych Alkoholików

Grupy rodzinne Al-Anon

Nadzieja dla krewnych i przyjaciół alkoholików

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i mężczyzn, na życie których wpływa picie alkoholu członka rodziny lub bliskiej osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą wiele uczynić, aby pomóc zarówno sobie jak i osobie mającej problem z alkoholem.

Spotkania odbywają się w każdy wtorek o godzinie 20 (w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu – metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca o godz. 20

Anonimowość jest podstawowa zasada Al-Anon. Czekam na Ciebie!

T. 06 67 30 89 95; 06 28 74 23 63

DENTYSTKA POLSKA DLA DZIECI i DOROSŁYCH

Dr Mariola Tuliszkiewicz

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66

45, rue du Caire – 75002 Paris

Akceptuję CMU AME

- NAPRAWĄ KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.

T. 06 98 42 59 75

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68;

e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

Dr Danuta Baranowicz-Schouker chirurgien- dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:

problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

MASZ PROBLEM Z HAZARDEM?

Może anonimowi hazardziści pomogą?

Każdy miting AH otwarty.

W każdy poniedziałek o godz. 19

Salca przy kościele Św. Genowefy w Paryżu
(18, rue Claude Lorrain, metro Exelmans)

Masz problem z piciem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. **02 31 85 23 66** – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)

Tel. **02 31 78 25 93** – mówimy po francusku

Fax **02 31 34 98 93** | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
– Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne

DENTYLIS
www.dentylis.fr

76 av. Edouard Vaillant
92100 Boulogne Billancourt
Linia metra nr 9,
stacja: Marcel Sembat
(wyjście: rue Rieux)

Akceptujemy **CMU, AME**.
Stawki wg cennika **Sécurité Sociale**.
Stosujemy zasadę **Tiers payant**
(karta vitale).

Współpracujemy z większością **mutuelles**.
Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30

☎ **01.41.13.45.05**
✉ boulogne@dentylis.fr

Mówimy po polsku

150 rocznica urodzin
marszałka JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
9 grudnia 2017 r. o godzinie 15.00

w Salonach Ambasady Rzeczypospolitej
Polskiej w Paryżu pod honorowym
patronatem p. Tomasza Młynarskiego
Ambasadora RP we Francji”.

plan obchodów w dniu 9 grudnia:

15.00 - 15.10 powitanie Gości przez
J.E. Tomasza Młynarskiego, Ambasadora RP
we Francji
15.10 - 15.30 wystąpienia powitalne
przedstawicieli władz RP
15.30 - 16.20 wykład Prof. Wiesława
Wysockiego, Prezesa Instytutu
Józefa Piłsudskiego
17.10 - 17.40 występ dzieci ze Szkoły
Polskiej im. A. Mickiewicza
18.00 - 20.00 poczęstunek

Niedziela 10 grudzień

moderator i współorganizator
obchodów, p. Maria Jolanta Dźwigała,
Prezes „Stowarzyszenia Obrońców Krzyża

Paryż” i Wiceprezes „Federacji Polonii Francuskiej”

11.00 - 12.00 Msza św. w Kościele Polskim
Wniebowzięcia NMP

13.00 - 15.00 obiad w Domu Kombatanta dla Gości (rezerwacja-
0612197913)

15.00 - 15.10 przywitanie Gości przez organizatorów

15.10 - 15.50 wystąpienie pana prof. Wiesława Wysockiego,
Prezesa Instytutu Józefa Wysockiego

15.50 - 16.20 występ dzieci ze Szkoły Polskiej „Quo Vadis” -

spektakl wdzięczności Józefowi Piłsudskiemu

16.20 - 17.00 koncert zespołu „Zayazd”

5 12 2017

150 rocznica
urodzin
Józefa Piłsudskiego

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
we Francji

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'emigration polonaise)

N° 42 (2702): 3.12.2017

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France)

Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; 01 42 96 23 29.

E-mail: vkcat@club-internet.fr, vkcat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś — Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA — 2, rue du 19 mars 1962 — 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) — 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 22.11.2017

Inf. o prenumeracie na str. 3

Paryskie obchody 150 rocznicy urodzin Marsz. J. Piłsudskiego

Stowarzyszenie Obrońców Krzyża w Paryżu wraz z innymi polonijnymi organizacjami patriotycznymi organizuje w dniach 9 - 10 grudnia br. w Paryżu obchody 150 rocznicy urodzin Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Wydarzeniu wezmą udział znakomici goście z Polski: prof. W. Wysocki prezes Instytutu J. Piłsudskiego, wiceminister Spraw Zagranicznych J. Dziedziczak, L. Makowiecki z zespołem „Zayazd” i wielu innych. Z tej okazji w 10 grudnia o godz. 13. w Domu Polskiego Kombatanta - 20, rue Legendre - zostanie wydany uroczysty obiad. W tej chwili są jeszcze wolne miejsca na to przyjęcie (35€ od osoby - więcej informacji pod numerem telefonu: 06 12 19 79 13 - u p. M. J. Dzwigały lub pisząc na adres email: stow.obroncowkrzyzaparyz@hotmail.fr).

Po obiedzie odbędzie się konferencja zaproszonych gości i występ zespołu „Zayazd” (4 piętro Domu SPK). W imieniu organizatorów serdecznie zapraszam Państwa do wzięcia udziału w tych spotkaniach (zgłoszenia proszę przestać do 30 listopada br.).

Maria Jolanta Dzwigała - prezes Stowarzyszenia Obrońców Krzyża

TRWAM PROGRAM

4 - 10 grudnia 2017

PONIEDZIAŁEK 4 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dokument 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13⁰⁵ Koncert życzeń 13⁵⁵ Film 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Reportaż 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

WTOREK 5 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Papież Polak do Rodaków 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13⁵⁰ Dokument 14⁰⁰ Film 14⁵⁵ Św. na każdy dzień 15⁰⁰ Dokument 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Express Studencki 17⁰⁰ Dokument 17¹⁰ Rozrywka 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

ŚRODA 6 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9²⁰ Express Studencki 9²⁵ Sank-

tuaria polskie 9⁴⁵ Św. na każdy dzień 9⁵⁰ Program edukacyjny 10⁰⁰ Audycja Generalna 11⁰⁰ Dokument 11¹⁵ Dokument 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 14⁰⁰ Dokument 14⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Rozrywka 16⁵⁰ Film 17⁰⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

CZWARTEK 7 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Na zdrowie 9³⁰ Św. na każdy dzień 9⁴⁰ Naprotechnologia 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Program edukacyjny 11⁴⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dokument 14¹⁵ Dokument 15¹⁰ Dla dzieci 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Przegląd Źródła 16⁴⁰ Dokument 16⁵⁰ Przegląd Niedzieli 16⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 17⁰⁰ Sanktuarium św. Józefa Kalisz 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

PIĄTEK 8 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Koncert 11⁰⁰ Reportaż 11³⁰ Felieton 11⁴⁰ Poradnik szczęśliwego małżeństwa 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ 25 lat RM 13⁰⁵ Św. na każdy dzień 13¹⁰ Film 14³⁰ Reportaż

14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do BM 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Ma się rozumieć 16⁰⁰ Oddanie czci Niepokalanej Plac Hiszpański Rzym 16⁵⁰ Dokument 17¹⁰ Reportaż 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

SOBOTA 9 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Uniwersytet Biblijny 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Dokument 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Felieton 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Film 14¹⁰ Dokument 15³⁰ Reportaż 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Dokument 16⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 17⁰⁰ XXVI Rocznica Powstania RM 19³⁰ Katecheza 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje

NIEDZIELA 10 GRUDNIA

8⁰⁵ Polski pkt. widzenia 8²⁵ Św. na każdy dzień 8³⁰ Dla dzieci 9⁰⁰ Felieton 9¹⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Katecheza 9³⁰ Msza Św. 10³⁵ Przegląd Niedzieli 10⁴⁰ Dokument 11⁴⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Papież Polak do Rodaków 14¹⁰ Film 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 17⁵⁵ Rekolekcje Adwentowe 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19⁰⁰ Msza Św. 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Film. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

4 – 10 grudnia 2017

PONIEDZIAŁEK

4 GRUDNIA

6²⁰ W naszym domu mówimy po polsku – magazyn 6⁵⁰ Nad Niemnem – magazyn 7¹⁰ Film 7²⁵ Supętkowe ABC – magazyn 7⁵⁰ Przepis dnia – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Kulturalni PL – magazyn 12⁰⁵ Racja stanu 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Blondynka – serial 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁰ Reportaż 15²⁵ Turystyczna Jazda 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Ukryte skarby – reportaż 16⁵⁵ Supętkowe ABC – magazyn 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Niedziela z... 18⁴⁰ Pod Tatrami 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ O mnie się nie martw – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Piłsudski Bronisław zestawienie etnograf bohater – dokument 0¹⁵ Ukryte skarby – reportaż 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Supętkowe ABC – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK

5 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Wojenne dziewczyny – serial 14¹⁵ Piłsudski Bronisław zestawienie etnograf bohater – dokument 15²⁵ Łap start up 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Sonda z 16⁵⁵ Dla dzieci 17¹⁰ Przyjaciele lasu – reportaż 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Magazyn o książkach 18²⁵ Naszaarmia.pl – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ ZUS bez granic – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Reportaż 23⁴⁰ Cafe Historia 0¹⁵ Sonda z 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Dla dzieci 1³⁰ Przyjaciele lasu – reportaż 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA

6 GRUDNIA

7⁰⁰ Program ekumeniczny 7²⁵ Program

muzyczny 7⁵⁰ Przepis dnia – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ O mnie się nie martw – serial 14¹⁵ Dokument 15²⁵ Łap start up 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Astronarium – magazyn 16⁵⁵ Program muzyczny 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Studio Raban 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Głęboka woda – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Dokument 0¹⁵ Studio Wschód 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Program muzyczny 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK

7 GRUDNIA

7³⁰ Las Story – reportaż 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Głęboka woda – serial 15¹⁰ Pod Tatrami 15²⁵ Wilnoteka – magazyn 15⁴⁵ Wiadomości 15⁵⁵ Komisariat – serial 16²⁵ Jak to działa – magazyn 16⁵⁵ Las Story – reportaż 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Było nie minęło 18²⁵ Racja stanu 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Magazyn Kanada 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Instynkt – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23⁰⁵ Magazyn śledczy Anity Gargas 23⁴⁰ Warto rozmawiać 0⁴⁵ Komisariat – serial 1¹⁵ Las Story – reportaż 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK

8 GRUDNIA

7¹⁰ Turystyczna Jazda 7²⁵ Domisie 7⁵⁰ Niezwykłości 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Krótka historia – felieton 11¹⁰ Polonia 24 11³⁰ Rozmowa Polonii 11⁴⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Ratownicy – serial 15¹⁵ Warto rozmawiać 16²⁰ Wiadomości 16³⁰ Solny

skarb UNESCO – reportaż 16⁴⁵ Baw się słowami – magazyn 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Vistuliada 18²⁵ Kwartet – magazyn 18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Wolny Ekran – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Rozmowa Polonii 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Program rozrywkowy(2) 0⁵⁰ Magazyn Kanada 1¹⁵ Domisie 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA

9 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Polonia 24 11¹⁵ Rozmowa Polonii 11³⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁰ Ojciec Mateusz – serial 13¹⁵ Na dobre i na złe – serial 14¹⁰ Program rozrywkowy 15⁰⁰ Okrasa łamie przepisy – magazyn 15³⁰ W naszym domu mówimy po polsku – magazyn 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Program rozrywkowy 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ 1920 Wojna i miłość – serial 21⁴⁰ Fuks – komedia 23¹⁵ Niezapomniane koncerty 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA

10 GRUDNIA

7²⁰ Dom – reportaż 7⁴⁰ Wolny Ekran – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 9²⁵ ZUS bez granic – magazyn 9⁵⁰ Tele-ranek – magazyn 10²⁰ Ziarno – magazyn 10⁵⁰ Baw się słowami(2) – magazyn 11²⁰ Słoneczna włócznia – serial 11⁵⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁴⁵ Prace na wysokościach – dokument 14⁰⁰ Oczy w oczy 14⁴⁰ Dom – serial 16⁰⁵ Turystyczna Jazda 16³⁰ Rodzinka.pl(2) – serial 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Dobranocka 19⁰⁰ Msza Św. w intencji Ofiar Katastrofy Smoleńskiej 20¹⁵ Wiadomości 20⁴⁵ Sport 20⁵⁰ Pogoda 21⁰⁰ Dziewczyny ze Lwowa – serial 21⁵⁵ Teatr 23²⁵ Program rozrywkowy 24⁰⁰ W naszym domu mówimy po polsku – magazyn 0³⁰ M jak miłość – serial 1²⁰ Baw się słowami(2) – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

*Św. Barbaro,
kielich zbawienia
niosąca...*

(z Litanii do św. Barbary)

